Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 74. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 1-го КВІТНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, APRIL 1, 1977 No. 74. VOL. LXXXIV.

СССР ВІДКИДАЄ АМЕРИКАНСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ОБМЕЖЕННЯ АТОМОВОЇ ЗБРОЇ, ПЕРЕГОВОРИ В МОСКВІ ПЕРЕРВАНО

Москва. — В середу, 30-го березня, в третій день переговорів з американською делегацією, очолюваною державним секретарем Сайрусом Венсом, генеральний секретар КПСС Леонід Брежнєв відкинув дві пропозиції ЗСА щодо нового договору в справі обмеження чи навіть зменшення кількости стратегічної атомової зброї, заявляючи, що американські пропозиції „несправедливі". Таким чином, американсько-совєтські переговори в тій справі перервано, але вирішено, що в травні секретар Венс і совєтський міністер закордонних справ Андрей Ґромико мають відбути нараду, на якій буде знову порушене питання стратегічної зброї, як теж справа полагодження конфлікту на Близькому Сході.

Брежнєв, який не брав участи у вівтіркових переговорах, у середу відкинув пропозиції ЗСА щодо підписання нової угоди на підставі домовлення попереднього президента Джеральда Форда і Брежнєва у Владивостоку в 1974-го р., згідно з яким верхня межа атомової зброї становила б 2,400 ракет і літаків для кожної держави, але щоб не були включені в це число американський літак „круз мисел" і совєтський бомбовик „Бекфаєр", а справа тих двох літаків була б розв'язана пізніше. Брежнєв заявив, що погодиться на пропозицію, але тільки під умовою, що американський „круз мисел" буде охоплений згаданою верхньою межею, але не совєтський бомбовик. Американська делегація вказала, що цю совєтську „контрпропозицію" Вашінґтон вже давно відкинув.

Леонід Брежнєв рівнож категорично відкинув другу американську пропозицію, щоб верхня межа для обох держав була фактично зменшена до 1,500 або 2,000 ракет і стратегічних літаків, називаючи і цю пропозицію „несправедливою".

Таким чином, переговори перервалися і секретар Венс в четвер, 31-го березня, мав відлетіти до Західньої Німеччини, а відтак до Британії, де мав обговорити свою місію до Москви з лідерами держав НАТО. В п'ятницю Сайрус Венс мав бути в Парижі, а до Вашінґтону повернеться в суботу, 2-го квітня.

Відкинення американських пропозицій Москвою зменшує можливість, що пощастить підписати новий договір перед жовтнем цього року, коли вигасає попередній 5-річний договір відносно обмеження стратегічної атомової

(Закінчення на стор. 5-ій)

Державний секретар Сайрус Венс в розмові зі совєтським ватажком Леонідом Брежнєвим під час третього і останнього дня переговорів у Москві.

Марія Душник обрана на першого заступника голови Братського Конґресу Нюйоркського стейту

Пані Марія Душник

Ню Йорк, Н.Й. — П-і Марія Душник, заступниця головного предсідника УНС, була обрана на першого заступника президента Братського Конґресу Нюйоркського стейту на 76-річному зібрані цієї організації, що відбулося в готелі Статлер Гілтон в середу, 23-го березня 1977 року. Згідно з опінією багатьох, це останнє зібрання Конґресу належить до одного з найбільш успішних цієї братської організації.

Приявні були захоплені промовцем на ранішній сесії Конґресу, яким був Марк Віктор Генсен, молодий і енерґійний доповідач та спеціяліст в ділянці життєвого забезпечення, якого представив Едвин Ф. Міллер, президент Конґресу. М. Генсен говорив про „Психологію авто-портрету", порушуючи такі проблеми як: обнова самопевности, намічування мети та особиста мотивація, якими повинні визначатися потенціональні забезпеченеві організатори.

Між представниками 23-ох організацій, що взяли участь цьому зібранні, були теж представники УНСоюзу: заступниця головного предсідника п-і Марія Душник, та д-р Іван О. Флис, заступник головного предсідника УНС, в зібранні взяла участь також п-і Стефанія Вовчук, касирка „Провидіння" з Філядельфії.

Під час полуденкової сесії делегати та гості мали нагоду почути двох промовців: Вілляма Дж. Венґера, президента Крайового Братського Конґресу Америки, та Мортона Ґрінспана, заступника директора та правного дорадника Забезпеченевого Департаменту Нюйоркського стейту. В. Венґер говорив про велику потребу і користі, які можуть дати забезпеченеві організації. Він закликав до збереження родини в цьому критичному моменті історії, коли родини зникають, як суспільні одиниці, бо родичі не мають часу для дітей, які з черги втікають з домів та стають жертвами алкоголізму і наркотиків, часто кінчаючи самогубством. Він далі твердив, що Крайовий Братський Конґрес створив Комітет для Родинного Життя, ціллю якого є організувати різні імпрези для зміцнення зв'язків між членами родини. Вкоротці, Конґрес розішле директиви до 35 членів Конґресу з певними плянами для збереження родини, як основи суспільства.

М. Ґрінспан говорив про діяльність забезпеченевих організацій, що від 1868 року проповідують братерство та добру волю між нашими громадянами, включно з громадянами різних етнічних походжень.

Після полуденку показано патріотичний фільм, „Дата, яку не можна забути," про „День Прапора," що відбувся у Фрідонії, Висконсин, 14-го червня 1976 року, що було відповідним фіналом нарад Братського Конґресу Нюйоркського Стейту.

На кінець, новообраний президент Герберт А. Колман, делеґат від Американської Лютеранської Помочі, та інші урядовці зложили організаційну присягу, яку перевів Е. Міллер, уступаючий голова Братського Конґресу Нюйоркського Стейту.

ЗІНОВІЯ КРАСІВСЬКОГО ПЕРЕВЕЗЛИ ДО ПСИХІЯТРИЧНОЇ ЛІКАРНІ У СТРИЙЩИНІ

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — З України наспіли вістки, що зимою цього року з психіятричної лікарні у Львові на Кульпаркові вивезли Зіновія Красівського і примістили його у Бережнівській лікарні стрийського району. Це — частинна полегша для Красівського, за яким є довгі роки перебування у спеціяльній психушці в Смоленську, де його насильно „лікували", вимагаючи відречення від своїх поглядів, а також довгорічне ув'язнення у в'язницях і концтаборах СССР.

Зіновій Красівський народився в 1930 році у Львівській області. В 1947 році його, разом з батьками, вивезли на Сибір. Звідти він утік, був арештований вдруге і засуджений на 5 років концтаборів. Після звільнення працював у шахтах Караґанди. Там був важко поранений, в результаті чого його визнали інвалідом другої кляси. Повернувшись до дому, він студіював філологію на Львівському університеті і написав ряд дослідних статтей. Красівський є теж автором роману „Байда"; він склав бібліографічний показник понад сто томів „Записок Наукового Товариства ім. Шевченка".

В 1967 році Красівського арештували разом з групою інших українців і обвинувачували в утворенні організації п. н. „Український Національний Фронт", що видавав позацензурний журнал „Батьківщина і воля", та здогадно передруковував давню літературу ОУН і т. п. Красівського засудили на 5 років в'язниці та 7 років таборів суворого режиму. Його держали у Владимірській тюрмі. Там, а згодом у таборах, Красівський писав разом з іншими політичними в'язнями звернення, петиції, протести до партійних та урядових чинників, в результаті чого його перевезли „на лікування" до Смоленської психіятричної лікарні, а весною 1976 року до львівської. Слід додати, що мати і молодший брат Красівського, який в роках 1945-1957 був позбавлений волі в Норильську Красноярського краю, живуть в Караґанді. Красівський одружений і має двох синів.

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ПЕРЕСТЕРІГАЄ МОСКВУ ПЕРЕД ЗВОЛІКАННЯМ ДОГОВОРУ ЩОДО ЗБРОЄНЬ

Президент Картер під час нарад з лідерами Конґресу.

Вашінґтон. — В середу, 30-го березня, президент Джіммі Картер заявив, що він „не є знеохочений" фактом, що в Москві провалилися переговори між совєтськими представниками і американською делеґацією, очолюваною державним секретарем Сайрусом Венсом, в справі нового договору щодо обмеження чи навіть зменшення кількости стратегічної атомової зброї, але додав, що якщо під час наступних переговорів, які заплановані на травень і мають відбутися в Женеві, Совєтський Союз відмовиться переговорювати цю преважливу справу „в добрій вірі", то він, Картер, буде змушений розглянути можливість приспішення розбудови американської зброї різного роду.

Цю пересторогу Москві президент Картер висловив на скликаній на швидку руку пресовій конференції, яка відбулася зразу після нарад Президента з чільними членами обох Палат Конґресу. Президент кількакратно заявляв, що припинення теперішніх переговорів в Москві не означає, що справа обмеження атомової зброї не буде „успішно розв'язана в майбутньому", підкреслюючи, що вже в травні мають відбутися наступні переговори щодо того питання між секретарем Венсом і совєтським міністром закордонних справ Андреєм Ґромиком, але його пересторога Москві зробила найбільше враження на приявних журналістів, законодавців і членів уряду.

На пресконференції Президент сказав, що хоча він не може „ґарантувати", що його виступи в обороні людських прав і дисидентів в Совєтському Союзі не викликали неґативної відповіді Москви на пропозиції ЗСА щодо атомового роззброєння, але кількакратно заявив, що нема жадних доказів, що ці виступи мали неґативний вплив на вислід переговорів між секретарем Венсом і совєтськими лідерами.

Президент Картер і чільні члени його уряду зазначують, що вони все одно не сподівалися, що переговори в Москві доведуть до остаточного полагодження справи нового договору, а тільки думали, що ці переговори будуть початковою стадією в досить скомплікованому процесі, який вкінці повинен завершитися підписанням нового договору між ЗСА і СССР. Однак, як вказують коментатори, факт, що Леонід Брежнєв відкинув обидві пропозиції ЗСА, був поважним ударом для президента Картера і його першою поважною празкою на відтинку закордонної політики. Серйозність поразки підтверджена тим, що Президент, як тільки дізнався про провал переговорів у Москві, скликав до Білого Дому чільних законодавців обох партій, щоб пояснити їм ситуацію, заки зустрінувся з представниками преси. Між іншим, речники демократичних і республіканських членів обох Палат Конґресу заявили, що вповні підтримують становище президента Картера в справі обмеження стратегічної атомової зброї.

Подґорний перестерігає Захід перед атомовою допомогою для Південної Африки

Мапуто, Мозамбік. — Відвідуючи третю з черги африканську країну, яка сусідує з Родезією, голова Президії Верховної Ради СССР Ніколай Подгорний перестерігав західні країни перед надто поспішною технологічною допомогою для Південної Африки, що допоможе їй розбудувати свою власну атомову індустрію і продукувати атомову зброю. Мозамбік є останньою африканською країною у пляні відвідин совєтського верховоди, тому він у розмовах з президентом Саморою Мачелем і його прибічниками намагався створити атмосферу приязні, яка нібито існує між країнами Африки і Совєтським Союзом. В товаристві Мачеля Подґорний поклав вінок на символічній могилі, збудованій в честь чорних партизанів, які загинули у прикордонних боях з родезійською армією. На влаштованому в його честь державному обіді Подгорний заявив, що це недопустиме давати будь-яку технічну допомогу Південній Африці у її намаганні продукувати свою власну атомову зброю. Подґорний натякав, що таку допомогу урядові білої меншости у тій країні дають Західня Німеччина, Франція й Ізраїль. Тому, що Подгорний згадував також про відплатні акції африканських країн супроти трьох названих держав, політичні спостерегачі думають, що ця тема була порушувана Подгорним у розмовах з президентами трьох країн — Танзанії, Замбії і Мозамбіку, і що треба очікувати в майбутньому відплатних акцій з боку африканських країн.

В Ленінґраді засудили бельгійця за „антисовєтську" діяльність

Ленінград. — Ленінградський суд засудив на 5 років заслання в таборах тяжкої праці бельгійця Антона Пайка з місцевости Зонненбек у Фламандії за те, що він ніби то займався поширюванням летючок з „антисовєтським змістом". Летючки, які Пайк мав привести з Бельгії, закликали місцеве населення до „осунення теперішньої державної системи в СССР". Точного змісту летючки немає, бо суддя заборонив прокураторові читати її зміст на суді. Пайка, який був членом Флямандського Комітету Дії, що заступався за права людини в СССР, КҐБ арештувало ще 23-го грудня 1976 р. і держало його в ув'язненні до 28 березня, тобто до часу процесу, без жадного обвинувачення. Пайк не признався до вини, а обороняючись, покликався на відповідні статті Гельсінкської Угоди, у яких говориться про право вільної виміни інформаціями. Засуд Пайка викликав у Бельгії гостру реакцію урядових і приватних кіл, які вислали на адресу Брежнєва протести, бо така діяльність в Бельгії взагалі не карається судом. Бельгійські чинники вважають, що Пайк одержав 5 років концтабору за те, що відмовився скласти покаянну заяву і признатися до вини, як це в кінці минулого року зробили француз і норвежець, яких обвинувачували у подібній діяльності. Виступаючи на пресовій конференції, скликаній з ініціятиви КҐБ, вони признались були до вини, а закордонним кореспондентам розповіли про ґуманність" совєтських органів безпеки. Щойно після звільнення вони, виступаючи на пресовій конференції в Парижі, розказали вільному світові, як їм „промивали мозки" в казематах КҐБ, заки довели їх до стану, коли організм вже не здібний на опір.

Андрій Джула знову очолив Окружний Комітет Відділів УНС Західньої Пеннсильванії

Андрій Джула

Аліквіппа, Па. (с. г.) — Минулої неділі, 27-го березня, тут в залі Українського Дому відбулися Річні Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Округи Західньої Пеннсильванії — Піттсбурґ, яка об'єднує 18 Відділів, що нараховують разом 3.150 членів.

Зібраних Союзовців привітав місцевий секретар 120 Відділу Володимир Рефт, побажав успішних нарад та відкрив наради, якими, на бажання зібраних, проводив голова Округи, головний радний Андрій Джула. Обов'язки протоколянта сповняв Дмитро Головатий. Започатковуючи наради, п. Джула привітав приявних, між ними головного організатора УНС Степана Гавриша і представників сусідньої Союзової Округи в Янгставні, Огайо, Петра Ліщака — заступника голови Округи і Михайла Мартинишина — члена Контрольної Комісії.

Протокол з минулорічних зборів відчитав Дмитро Головатий, який прийнято без дискусії. Звіт про цілорічну працю Округи здав її голова Андрій Джула, а його коротко доповнили Дмитро Головатий — секретар і Володимир Рефт — касир.

За словами голови Округи, в звітовому часі вже другий раз підряд Округа виконала свою квоту на 76 відсотків і заслужено одержала грошовий бонус. На приналежних до Округи 18 Відділів 15 були тими, що придбали 138 нових членів, забезпечених на 246.000 долярів. Перше місце з найбільшим числом членів зайняв Відділ, в якому П. Джула є секретарем, а саме 161-ий в Ебрідж, придбав-

(Закінчення на стор. 5-ій)

КОНЦЕРТ ВІДДІЛІВ УМІ

Ню Йорк. — В неділю, 3-го квітня ц.р. о год. 4-ій по полудні в Українському Інституті Америки — 2 Схід 79-та вулиця, відбудеться концерт Відділів Українського Музичного Інституту, у якому братимуть участь Відділи з Ню Йорку, Нюарку, Ірвінґтону, Філядельфії і Честеру, кляс фортепіяну Т. Богданської, Л. Грабової, Д. Каранович, Г. Клим, М. Мацкевич, Г. Мирошниченко, Г. Саґатої-Поритко, Л. Стругацького; кляс скрипки: Р. Венке та сольоспіву А. Лисенко. В програмі концерту — твори українських і світових композиторів.

Менсфілд, Бові, Вест та інші найменовані на високі державні пости

Вашінґтон. — Речники Адміністрації інформують, що Майк Менсфілд, колишній лідер демократичної більшости в Сенаті, був обраний президентом Картером на чергового амбасадора ЗСА до Японії. Менсфілд, якому минуло 74 роки, відійшов був від чинної служби в січні ц. р. після 34-ох років в Конґресі. Перед своїм вибором до Конґресу він був професором історії Сходу на Монтанському університеті. Менсфілд декілька разів відвідував азійські країни, а в останньому часі був членом спеціяльної делеґації президента Картера, яка відвідувала В'єтнам і Ляос. Менсфілд надіявся, що він буде призначений керівником інформаційного бюра ЗСА в Пекіні, позиції, яка також звільнилася в останньому часі з огляду на приїзд до Вашінґтону Джорджа Буша.

Також Центральна Розвідча Агенція повідомила, що проф. Роберт Р. Бові з Гарвардського університету, колишній високий урядник Державного департаменту, був найменований на заступника Крайової Розвідчої Агенції. 67-річний професор Бові був обраний на це становище директором Центральної Розвідчої Служби Станфілдом Турнером. Бові у повоєнних часах займав також високе становище у військовій управі в Західній Німеччині.

Додатково речники Білого Дому інформують, що президент Картер найменував Джорджа С. Веста, який досі був директором політично-військових справ в Державному департаменті, на амбасадора до Пакістану. Вест, якому минуло 58 років, служив на різних високих становищах в Державному департаменті і рахується одним з найбільш досвідчених дорадників в справі припинення і поширювання атомової зброї у світі.

Продовжується демократизація Еспанії

Мадрід. — Після майже чотирьох декад існування державних і урядом контрольованих профспілок, створених покійним диктатором Еспанії Франціско Франком, еспанське робітництво дістало дозвіл формувати свої професійні спілки. Еспанський парлямент, дві треті членів якого були найменовані Франком, який помер в листопаді 1975 р., великою більшістю голосів схвалив новий закон, на підставі якого обидві сторони, робітники і працедавці, мають право організувати свою власну охорону інтересів. За законом голосувало 320 парляментаристів, проти — 41 і 41 не брали участи в голосуванні. Цю велику перемогу еспанського робітництва і вислід голосування у парляменті оцінюють як ще один крок вперед до повної демократизації Еспанії. Тепер робітництво творитиме незалежні робітничі спілки, які не будуть контрольовані урядом, ані політичними групами чи партіями.

Комітет ФКУ у Філядельфії звітує і плянує

Філядельфія (ФКУ). — Після передачі до Гарварду від листопада м. р. досі понад 25 тисяч долярів філядельфійських пожертв, місцевий комітет Фонду Катедр Українознавства, який складається головно зі студентів, в середу, 23 березня ц. р. відбув наради, щоб проаналізувати, які є можливості зібрати якнайскоріше один мільйон долярів на тривале забезпечення праці Українського Наукового Інституту в Гарвардському університеті. У звіті з діяльности ФКУ у Філядельфії ствержено, що всіх жертводавців у Філядельфії та околиці, від часу ранніх збірок ФКУ, нараховано 972, в тому 84 організацій та 888 поодиноких жерттводавців. Усіх філядельфійських меценатів, що жертвували повище 1,000 дол., було досі 33, не включаючи організацій, яких було сім. 410 філядельфійців пожертвували повище сто долярів, а 445 осіб пожертвували суми до сто долярів. Цю статистику виготовив

(Закінчення на стор. 5-ій)

Молода українка згинула в автомобільній катастрофі

Кейбл, Віс. — Місцева газета „Ди Діспач" інформує, що в неділю, 27-го березня, померла в одному з місцевих шпиталів св. п. Віра Денисюк, 27-літня доня п. Миколи Денисюка, секретаря 487-го Відділу УНС в Ст. Пол, Міннесота. Смерть наступила в наслідок покалічення, що його зазнала св. п. Віра в автомобільній катастрофі попереднього дня. Згідно з повідомленням „Ди Діспач", катастрофа трапилася недалечко лещатарського ресорту Мт. Телемарк, як св. п. Віра разом з 30-літнім Кеннетом Джонсоном верталися, мабуть, з того лещатарського ресорту. Згідно з твердженням поліції, Джонсон, який керував автом, в сильному дощі втратив контролю над автом і розбив його об поруччя мосту. Джонсон згинув на місці, а Віру Денисюк перевезено до лікарні, де вона за кілька годин померла.

Св. п. Віра Денисюк народилася 23-го вересня 1949-го року в Німеччині. Похорон відбувся в середу, 30-го березня, в Ст. Пол з участю родини та багатьох друзів і знайомих. Осиротила батька Миколу і маму Ірину, сестер Роксану і Марту та дідуся і бабуню Косенків.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holi days by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00, Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Кінець ,,медового місяця"

В четвер, 24-го березня, колишній президент Джералд Форд відбувши півторагодинну розмову з президентом Джіммі Картером, заявив кореспондентам, що ,,покищо" не збирається критикувати політики нового уряду ЗСА, бо вважає, що новий Президент мусить мати змогу і час розв'язати важливі проблеми країни, заки опозиція почне ,,показувати пальцем" на його помилки чи недомагання.

Однак, тільки два дні пізніше, в суботу, 26-го березня, Джералд Форд, промовляючи на пресовій конференції, делікатно але недвозначно подав до відома, що не вповні погоджується з політикою президента Картера і то на такому важливому відтинку, як питання світового миру та економіки країни.

Відповідаючи на запит, чи виступи президента Картера в обороні людських прав можуть пошкодити іншим відносинам Америки із Совєтським Союзом, Форд сказав, що якщо в майбутньому покажеться, що ці виступи Картера шкодять американській закордонній політиці, точніше, зменшують можливість підписання нового договору між ЗСА і СССР щодо обмеження стратегічної атомової зброї чи загрожують, що зв'язки між Москвою і Вашінгтоном ,,в загальному погіршаться", то тоді ,,можна буде критикувати закордонну політику нового уряду".

Джералд Форд тоді теж заявив, що президент Картер мусить ,,здержати Конгрес від надмірних видатків", кажучи, що такі видатки можуть спричинити нову інфляцію і, що бюджет президента Картера не свідчить про те, що новий Президент ,,дуже турбується цією загрозою". Він, Джералд Форд, ,,затривожений економічним станом країни".

Отже, своїми заявами на пресовій конференції Джералд Форд недвозначно вказав, що ,,медовий місяць" між ним і демократичним президентом Картером закінчився і відтепер Форд, як номінальний провідник республіканської опозиції, почне частіше критикувати закордонну і внутрішню політику нового уряду.

Релігійний ренесанс

У кількох зустрічах з українською громадою Андрій Григоренко, син ген. Петра Григоренка, відомого борця за людські права в Совєтському Союзі, наголошував справу відродження релігій в СССР, називаючи цей природний процес релігійним ренесансом, якого вже не вдасться спинити совєтським атеїстам, бо люди шукають утрачених ідеалів, шукають нового сенсу життя. Про таке ж відродження Церков в комуно-російській імперії говорив на XII Конгресі УККА пастор Англіканської Церкви Майкел Бордо, який є керівником дослідчого інституту Кестон коледжу у Великобританії що займається питанням поборювання релігії та нищення Церков в комуністичних країнах, зокрема в СССР. До речі, пастор Бордо заявляв тоді, що 1977-ий рік буде в названому ним Інституті ,,Українським Роком'', під час якого проводитимуться спеціяльні акції в обороні віри і Церков в Україні.

Недавно на сторінках ,,Ню Йорк Таймсу'' друкувалась довша стаття Дейвіда Шіплера, московського кореспондента тієї газети, присвячена релігійному ренесансові в СССР у якій автор ствердив, що за підрахунками західніх релігійних діячів, — офіційної статистики про кількість віруючих в СССР немає, — в Совєтському Союзі є тепер приблизно 40 мільйонів віруючих — 30 мільйонів православних, себто вдвоє більше, як членів компартії, 5 мільйонів католиків і лютеранів, Церква яких й далі діє в підпіллі, та біля 2-ох мільйонів членів різних християнських сект. Треба припускати, що Шіплер не брав під увагу католиків східнього обряду, з браку статистичних даних, а їх є принаймі 3-4 мільйони. Автор статті про релігійний ренесанс стверджує, що не зважаючи на жорстокі переслідування релігії за часів Сталіна, закриття церков за панування Хрущова, дискримінацію віруючих сьогоднішним режимом Брежнєва, зворот до релігії зростає швидкими темпами, бо народи в СССР втратили віру в соціялізм, його духову вартість, в революційні здобутки, марксизм-ленінізм і шукають духового вдоволення в релігії. ,,Ми хочемо, щоб наші діти мали твердішу духову базу, щоб вони були духово вільними і незалежними людьми'', — заявив кореспондентові один московський інженер.

Взявши все це під увагу треба ствердити, що політика нищення українських церков і заборона релігії, ведена на протязі 60-ти років з наказу Компартії атеїстичними загонами й інститутами атеїстичної ,,науки'', повністю скрахувала до чого признаються самі комуністичні верховоди. Більше того, в парі з релігійним ренесансом відроджуються також національні аспірації поневолених Москвою народів, які, як у випадку України, все йшли в парі з релігією. Тому добре сталося, що наш СКВУ проголосив цей 1977-ий рік Роком оборони віри і Церков в Україні.

Зрозумівши справжні прагнення українського народу відновити діяльність Православної і Католицької Церков в Україні, наші приятелі в ЗСА повели тепер на форумі Конгресу, з ініціятиви конгресмена Данієля Флада, корисну акцію в цьому напрямі, зголосивши окрему резолюцію, якою закликається і уповноважується през. Картера звернутися до уряду СССР з ,,наполегливим'' закликом погодитись на віднову Православної і Католицької Церков в Україні ,,найбільшій у Східній Европі неросійській нації''.

Треба надіятися і старатись, щоб не тільки українські церковні, але й світські чинники піддержали своїми акціями згадану резолюцію, чим також підсилять існуюче в СССР релігійне відродження.

Славословлять російську літературу

Орган ЦК КПСС ,,Правда'' інформує, що їхній кореспондент Н. Прожогін, перебуваючи в Італії на останньому з'їзді дружби ,,Італія — СССР'', познайомився з поетом Джованні Джудічі, який переклав з російською на італійську мову твір А. С. Пушкіна ,,Євгеній Онєгін'' За минулих 140 років від дня смерти Пушкіна в Італії багато його творів перекладено на італійську мову. ,,Переклади творів Пушкіна, як і інших російських письменників, все частіше виходять у світ, віддзеркалюючи постійно зростаюче зацікавлення міжнародного суспільства до нашої країни, до її культури, до історії. Вони допомагають людям краще зрозуміти життя нашої країни'', — пише ,,Правда''.

Василь Федорончук

УКРАЇНА НА МІЖНАРОДНІЙ СЦЕНІ

I

У ,,Свободі'' на початку цього року (8-го січня 1977) була надрукована стаття Миколи Плавюка під заголовком: ,,До питання українських акцій на міжнародному форумі'', в якій автор обговорює проблеми української зовнішньо-політичної акції, при чому заторкує також місце і ролю УССР на міжнародному форумі, зокрема в ООН. Він правильно зазначає: ,,Якщо говорити про офіційні виступи УССР, яка є членом ООН та цілої низки міжнародних агенцій, то її роля подиктована місцем і ролею УССР в СССР. Тому що УССР є лише на папері ,,державою українського народу'', а на ділі вона повністю залежна від центральних органів (партія і уряд) у Кремлі — тому на міжнародному форумі УССР не проявляє жадної самостійної дії, але виконує лише те, що їй доручать ,,всесоюзні старші брати''. Така роля УССР крайньо незадовільна і місії її до ООН чи ЮНЕСКО ми ніколи не можемо вважати речником інтересів українського народу''. Ці висловлення зовсім ясні й правильні.

Проте, невиразним є деякі чергові, висловлені автором, погляди: ,,Але — було б ще гірше, якби в ООН чи інших міжнародних агенціях Україна взагалі не була заступлена''. ,,Такий стан — веде далі автор — накладає окремі завдання на українців, які живуть поза кордонами України у вільному світі. Перше завдання подиктоване саме ролею УССР. І тому українці у вільному світі мають обов'язок переконати якнайбільше офіційних представників урядів різних країн, що українська нація належить до державних , хоч поневолених Москвою націй, якій належиться право бути в ООН і інших міжнародних агенціях і що наша акція проти СССР і УССР є акцією проти тих, які узурпують собі право бути речником українського народу. Така постава нам необхідна, бо деякі ,,приятелі'' хотіли б, щоб ми, українці, погодилися на те, що ми ще колоніяльний народ, якому належить забезпечити право на самовизначення''.

Тут ясною є думка автора, що ,,наша акція проти СССР і УССР є акцією проти тих, які узурпують собі право бути речником українського народу'', як також ясним є його погляд, що ми мусимо відкинути поради тих, хто вважає, що українському народові ще ,,належить забезпечити право на самовизначення'' і, звичайно, відкидаючи ці поради, ми мусимо ,,стояти твердо на позиціях державних актів 22 січня 1918 і 1919 років''.

Однак, двозначними є ті твердження автора, за якими ,,було б ще гірше, якби в ООН чи інших міжнародних агенціях Україна взагалі не була заступлена'' і що ,,такий стан накладає окремі завдання на українців, які живуть поза кордонами України''; що, мовляв, ,,перше завдання подиктоване саме ролею УССР'' і що мабуть, враховуючи цю ролю УССР, Плавюк пише, що ,,українці у вільному світі мають обов'язок переконати якнайбільше офіційних представників різних країн, що українська нація належить до державних, хоч поневолених Москвою націй, якій належиться право бути в ООН і інших міжнародних агенціях.''

Якщо не помилятися в тлумаченні думки п.Плавюка, то виходить, що він є прихильником тези, що українська нація є державною тому, що існує УССР, яка, мовляв, є державою, хоч поневоленою, тимто і українська нація є державною, хоч і поневоленою (відома теорія про нібито континуїтет УНР-УССР, тобто УССР — продовження УНР). Незалежно від того, що ця теза є недійсною з погляду міжнародного права, - вона є неприйнятною, а й шкідливою, з точки зору української національно-визвольної політики.

Українську націю слід уважати державною нацією не тому, що існує УССР і належить до ООН, а тому, що в період Національної Революції 1917-20 років вона здійснила була своє право на самовизначення, здобувши та встановивши свою суверенну і соборну державу державним актом 22 січня 1918 і 1919 років. Цю суверенну і соборну українську державу — Українську Народну Республіку — збройною силою загарбала і знищила большевицька Москва, а на її місце створила фіктивну українську псевдодержаву у формі УССР, яку включила в систему СССР і володіє нею як своєю колонією, не зважаючи на те, що конституцією їй наче б забезпечується статус незалежної держави.

Отож з того міркування, що українська нація мала свою незалежну і соборну державу і не перестала боротися за її відновлення, вона історично і духово вважається державною, хоч тимчасово поневоленою нацією. Символом її державности є ДЦ УНР в екзилі, який є переємником традицій УНР і леґітимности останнього уряду УНР, що на чолі з Головним Отаманом Симоном Петлюрою у 1920 році, після большевицької окупації України, вийшов на еміграцію, щоб продовжувати боротьбу за відновлення суверенности України. ДЦ УНР продовжує уосіблювати традиції Української Народньої Республіки і репрезентувати справжні прагнення українського народу до відновлення своєї національно-державної суверенности. Отож вимога відновлення незалежної, суверенної й соборної української держави на всій українській етнографічній території виключає евентуально домагання будь-яких зовнішніх чинників повторного застосування до українського народу принципу самовизначення шляхом проведення плебісциту на Україні, після повалення большевицького режиму. З упадком СССР має бути усунена російська окупація і привернена суверенність соборної України на підставі урочистих державнотворчих актів 22 січня 1918 і 1919 років, які були виявом свобідної волі українського народу і досі не втратили своєї юридично-політичної дійсности.

(Продовження буде)

І.Вовчук

ДВА НЕПРИМИРИМІ ВИМІРИ

(2)

Представник Африканського Національного Конгресу(Південна Африка), підкресливши, що велика допомога СССР заохочує і надає сили боротьбі африканських народів, запевнив форум і господарів його, що африканські ,,миролюбці'' посилено вестимуть її далі. Гаряче вітали ,,миролюбці'' генерального секретаря комуністичної партії Чілі Луїса Карваляна, якого чілійський уряд звільнив з в'язниці в заміну за звільнення В. Буковського з совєтського табору. Нагороджений УККПС Л. Корвалян закликав форум теж до дії в дусі привітального заклику Л. Брежнєва, який з великими урочистостями вітав його в Кремлі. І то не було втручання у ,,внутрішні справи'', а як президент Картер чемностево відповів на листа Сахарова і побачився з В. Буковським, кремлівський ханат дуже обурився за підтримку ,,кримінальних злочинців''. Так звуть в царстві сваволі всіх, хто посміє мати свою, не казьонну, думку на життя і події, а висловлення їх вважається за ,,антисовєтську пропаганду і агітацію, скеровану на підрив або послаблення встановленої в країні соціяльно-політичної системи'' (,,Правда'' 3-12).

Московська преса побачила в зустрічах з дисидентами,,протиріччя до букви і духу Заключного акту'', ,,ламання принципів пошани прав людини'', Окресливши це, як ворожу затію, ТАСС поставив запит: ,,Як же можна виправдати опіку, виявлену цим злочинцям?'' (,,Правда'' 3-6). Два різні і протилежні виміри на розуміння людських прав. Московсько-большевицький вимір тоталітаризму і сваволі з його клясовою ненавистю до людського ніколи не погодиться з людським виміром благородного гуманізму у відношенні до людини. Тому й підняли крик у совєтській пресі проти наголошеної урядом президента Картера оборони прав людських, назвавши те клеветницькою кампанією, яка загрожує мирові. Вона, кампанія, ,,нічого спільного не має ні з правами людськими,ні з свободою'', а має огидне завдання припинити процес міжнародної розрядки, розколоти і налякати ліві прогресивні сили, впровадити систему втручання у внутрішні справи соціялістичних країн і підважити ідеологічні підвалини їхнього існування'' (,,Правда'', 3-20).

Новий підхід до співіснувальної політики з наголошенням моральних засад дехто вважає за ,,доктрину'' Картера, а добре обізнаний з вашінгтонськими справами політичний коментатор ,,Ню Йорк Таймсу'' Джеймс Рестон твердить, що ,,у Вашінгтоні складається думка, що Картер буде обороняти свої моральні засади, навіть як це приведе до серйозних ускладнень з СССР в питанні про контролю озброєння''. В своєму виступі перед ОН 14 березня Президент, з'ясовуючи свій погляд на взаємини між двома різними світами,окреслив їх як високий ,,ступінь суперництва'', — протиборство нині і в майбутньому.

Перед 145 представниками держав-членів ОН Президент підкреслив, що правом і обов'язком кожного є обороняти людські права і ніхто не може вважати, що порушення людських прав у його країні є внутрішньою справою. ,,Всі держави, які підписали Хартію Об'єднаних Націй зобов'язалися додержуватись і шанувати підставові людські права. Тому, ніякий член не може оминути його відповідальности перевірити справу й заняти голос, коли тортури і нічим не виправдані позбавлення прав трапляються в будь-якій частині світу''.В імперському комплексі СССР, де етичною засадою життя є відкидання індивідуально-духових первнів самобутности в людей і в національних спільнотах, що протиставляться чи не вкладаються в догми соціяльно-економічного детермінізму, — людське безправ'я, з сваволею влади надто поширені.

[Продовження буде]

Протопр. С. К. Пастухів

ШЕВЧЕНКО — КОБЗАР

Мабуть ніхто більше від Шевченка не зробив для устійнення та усвідомлення про кобзу-бандуру як про український інструмент. Не тільки те, що ,,КОБЗАР" став дослівно символічною національною книгою, але Шевченко виявив суть значення кобзи: він показав бандуру як органічний, природний складник творчого процесу в житті нації. До нього бандура була улюбленим козацьким інструментом, але від Шевченка кобза стає вже дослівно символом, наглядною ілюстрацією.

Так, як і нація українська, в XIX ст. кобзарями були упосліджені, бідні, дослівно незрячі каліки. Вони настільки символізували Україну, що коли хоронили ,,останнього бандуриста" Остапа Вересая, то підкреслено розуміли це як знак кінця нації української.

У свідомості кожного українця Шевченко дуже і нероздільно зв'язаний з кобзою-бандурою. І це приводить до частих навіть, недоречних містифікацій. Пригадую свого часу дуже популярною була примітивна лубочна картина в поганих репродукціях: на фоні ніби українського села, на пеньку посеред картини сидить вусатий дядько в шапці, вишитій сорочці, кольорових шараварах, під поясом та в чорних чобітках; свитина чи кожух закинений на плечі. Сидить отак, дивиться на глядача і... тримає бандуру. Щоправда, картини Шевченка, що грає на бандурі, не доводилось бачити, але читати патетичні твердження про те довелося мені вже либонь двічі чи тричі (здається навіть у збірнику віртуоза Василя Ємця хтось таке писав).

Насправді ж найбільший досі Кобзар України ні на бандурі, ні на жадному іншому інструменті не грав. У відміну від свого духового вчителя філософа Сковороди, який грав на бандурі,а з сопілкою не розставався і залишив по собі ряд талановитих композицій(на жаль,в оригіналі не записаних).Шевченко не був музикантом,хоч музика була складником Шевченкової духовости:він залюбки і прекрасно співав, досконало знав українську пісенну культуру і церковний спів.

Слід не забувати, що в часи Шевченка і пісня і взагалі музика мали цілком інше значення в житті, як це є сьогодні. Пісня була природним складником життя, потребою, засобом вислову. Пісню співали, а не виконували, як тепер (маю на увазі виконування перед публікою, бо властиво до цього сьогодні зводиться спів. Хто сьогодні співає від внутрішньої потреби?)

Пісня для Шевченка була природним засобом вислову. Так він знав і розумів пісню. Тим то його поезії такі музикальні. Тим то так легко поезії цього геніяльного співця укладаються в музичний вислів. Либонь нема іншого поета під сонцем, твори якого так домінуючо і глибоко вкорінилися б у музиці, як поезії Шевченка. Музику до його поезій, починаючи від великого майстра М. Лисенка, писали і пишуть досі мабуть усі українські композитори.

Знав Шевченко досконало і кобзарський репертуар, псальми,кобзарські думи,історичні пісні та й народні, побутові. Все це не кабінетна ,,творчість", а саме життя, єдиний реальний, доступний і діючий вислів.

Нам сьогодні дуже трудно зрозуміти основну таємницю, бо тепер просто атмосфера перевантажена і музикою і словом, і цілком незвичайними звуками. Вистане натиснути ґудзика, як зразу ціла Ніяґара звуків, інформацій, словом — вислову, заповнить життєвий простір. Інша повінь — журналізм і книжка. А додайте ще можливість прямого контакту через різні телефони, і побачите,що потреби глибинного вислову для серця майже не залишиться. Інша прикмета — новиною; ніби вимога перекричати інших крикунів. Хто сьогодні співав би таких сумовитих, вдумливих пісень?Тільки в деяких концертних залях можете почути таку музику для серця, для душі;і часом у церкві.А поза тим усе тепер наставлене на крик,на вереск на фортіссімо;деякі музики дослівно глухнуть від надміру сили звуків. Це, зрештою, дзеркало нашого навіженого часу.

А Шевченко знав іншу вартість поетичної і музичної (та образотворчої) сторінки духового життя; милозвучну кобзу-бандуру, мелодійну і вдумливу народну пісню, хвилюючі кобзарські речитативи. Музика і поезія для нього — природна потреба творчого імпульсу, що є головним складником справжнього-життя. Від цього-мистецька правда.

Лука Луців

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

Богдан Мазепа. Полум'яні акорди. Лірика.Об'єднання Українських Письменників. ,,Слово'' в Канаді. Едмонтон. 1976 ст.62. Обкладинка мистця І.Кейвана. Світлина автора.

Це вже друга збірка віршів Богдана Мазепи (нар. 1928 року), бо перша вийшла була в Едмонтоні 1956р., і звалася ,,Зоряна даль''. В цій збірці надруковані 44 вірші, у чотирьох групах: ,,Україно, Богине степова!'', ,,Канадськими шляхами'', ,,Ночі осінні'' та ,,З хаосу днів''.

Автор в Канаді від 1948 року, він пробував віршувати вже як учень таборової гімназії в Бамбергу в Баварії, його товариші й товаришки тоді не довір'яли йому, та тепер він може їх переконати, що він таки поет, як це стверджує Яр Славутич у праці ,,Українська поезія в Канаді'' (Західньоканадський збірник, частина друга, Едмонтон, ст.85—86).

Славутич називає Мазепу ,,талановититм автором'', підкреслюючи його ,,щирість, простоту й безпосередність'', а також і мелодійність деяких його віршів, одночасно нарікаючи на ,,вузький ліричний діяпазон'' Б.Мазепи.

Поет не забуває свого рідного Денисова:

Твої поля й запах рути,
Пташині співи у гаю
Мені довіку не забути,
Як ранню молодість мою.

Вірш ,,Україні'' зачинає автор:

Далеко ти, красуне синьзора,
Далеко ти, Богине степова!
Для мене ти, як далеч неозора,
Для мене ти, як райдуга жива!

Богдан Мазепа ще молода людина, він повинен сам відчути, які поезії йому найкраще вдаються, і в тому напрямку служити своїй Музі.

Мистець І.Кейван гарною обкладинкою збільшує полум'яність віршів автора в збірці, що зветься ,,Полум'яні акорди''.

Павло Маляр. Золотий дощ. Роман-трилогія. Чайка. Перша частина трилогії. Торонто, 1965, ст.125. Перевесники. Друга книга трилогії. Торонто, 1968, ст.144. Поема про Улянку. Третя книга трилогії. Торонто, 1975, ст.118.

А. — Перед нами три томики трилогії, разом 387 сторінок, цілість появлялася впродовж десятьох років, що зовсім не сприяє поширенню твору. Автор працював над цим романом ще довше, і він не дуже то вдоволений з того, що так довго друкувався його роман, і що так довго мусів чекати на відзиви критики про свій твір.

Б — Признаюся, що в ,,Свободі'' я досі нічого не чув про прозаїка Павла Маляра, який вперше виступає зі своїм більшим твором.

А. — Не читав і я в ,,Свободі'' про цього автора нічого, але це могло бути тому, що Редакція не діставала творів Маляра, бо в нас навіть і в цій ділянці керуються партійними спонуками. Павло Маляр народжений 1910 року в Україні, він педагог, закінчив вищу освіту в Харкові в 1941 році, учителював на еміграції, і в ЗСА працює в шкільництві. В Німеччині видав в 1947 р. збірку новель ,,Щастя'', в Детройті в 1954 році вийшла його повість ,,Хліб'', а дальші його твори — це вгорі згадані частини трилогії.

Б. — Чому так довго друкувалася його трилогія?

А. — Бо автор не мав грошей. В нас існує товариство письменників ,,Слово'', але воно видає твори своїх членів тоді, коли вони мають свої гроші на те. Ніхто не дбає про те, щоб твори письменників літами не лежали в шухлядах авторів, хоч всі турбуються нашою культурою, головно тепер коли московські комуністи в Україні завзялися знищити наш нарід.

Б. — Ми почали розмову про трилогію Маляра ,,Золотий дощ''...

А. — Читаючи цей твір, я робив собі виписки і аж в чотирьох місцях знайшов згадку про ,,золотий дощ'', це значить про ,,зорепад'', який так гарно оспівав покійний Микола Понеділок. Юрій Клиновий написав, що героями ,,Перевесників'' виступає молоде покоління, отой ,,золотий дощ'', що ,,падає на нашу землю''.

Б. — Це значить, що цей роман із життя молоді?

А. — Воно так і ні. Сам автор написав на вступі першого тому, що його твір ,,охоплює молодість цілого покоління'', але в дійсності молоде покоління живе між старшими людьми, і тому правду мають ті рецензенти, які невдоволені з того, що в цій трилогії немає головного героя лиш молодь і її батьки.

Б. — Тут навіть я можу стати в обороні автора, бо нас в школі вчили, що ,,Чорна Рада'' Панька Куліша не має головного героя, а проте досі є найкращою нашою історичною повістю.

А. — Автор свідомий того, що в його творі немає головного героя, він признається до того, що його роман написаний на багатому ,,фактичному матеріялі'', в якому не було головного провідника...

Б. — Це вже, здається, наша національна хиба, що бракує нам проводу в найкритичніших хвилинах нашої історії.

А. — Автор заявив, що ,,бере події через сприймання їх персонажами, через їх духовний внутрішній світ''. Він хвалиться тим, що ,,сам задум його твору, його ідейна настанова є цілком своєрідна'', і це правда.

Б. — Признаюся, що досі не читав я нічого цього автора. Чи його роман цікавий?

А. — Мушу сказати, що ним тішитися може тільки дійсний любитель літератури, який береться читати не тільки ту повість, що її ,,легко'' читається. Це підкреслив у рецензії Юрій Клиновий, який дуже високо цінить новий твір Маляра, написавши про нього, що він ,,вже опинився, або от-от опиниться на ,,верхів'ях української прози''.

Б. — Чому ж ,,Золотий дощ'' такий нудний?

А. — Він зовсім не нудний, він, як це дотепно висловився Ю.Клиновий — Це густа, насичена по береги змістом і образністю проза, здається, одна з найгустіших в українській літературі.

Коли б інший автор опрацьовував цю тему на основі цього самого матеріялу, то ,,Золотий дощ'' мав би не 387 сторінок, а 700, або й більше.

Б. — Скажи ж мені, про що оповідає П.Маляр в своєму романі.

А. — Це двадцяті й тридцяті роки в Лівобережній Україні, докладніше в місті Миргороді й околиці. Після жахливого голоду в 1933, герої твору караються на Сибіру, або розбіглися по всіх усюдах, але не тратять надії й віри в Україну. Автор не послуговується дешевими публіцистичними фразами, він показує, як живуть його герої, і це його сила. Він знає дуже добре свій творчий матеріял — українську мову, він аж дивує читача своїм знанням селянського побуту.

Хто прочитає ,,Золотий дощ'', той не пожаліє тієї напруги, якої треба було, щоб витягнути з нього всі його багатства. Купити цей твір можна в автора, ось його адреса:

3620 Lakeside Rd.
Syracuse, N.Y. 13209.

Г.М.Яценко. Останні слобожани. Видання Українського Мисливського та Рибальського Товариства ,,Тур'' в Н.Й. 1977, ст. 156. Обкладинка та малюнки — Д. Яценко.

Автор цієї книжечки Г. М. Яценко (1895-1973), до якої ,,Вступне слово'' написав В.Давиденко, вже на еміграції написав шість оповідань, які після його

(Закінчення на стор. 6-ій)

У 70-річчя д-ра Юрія Старосольського

(М.Р.) — Українська громада в Вашінгтоні відзначила 27-го лютого 1977 р., 70-річчя народин одного зі своїх піонерів, д-ра Юрія Старосольського бенкетом, що відбувся заходом Осередку Наукового Товариства ім. Шевченка та Пластової Станиці у Вашінгтоні.

Проф. д-р Юрій Старосольський

Бенкет відбувся в ресторані „Роял Армс" у Гаятсвіллі, Меріленд, при участи 208 осіб; його відкрив голова Святкового комітету, д-р Петро Оришкевич, а проводив ним д-р Роман Барановський.

Бенкет почався молитвою, яку провів о. митрат д-р Василь Макух, який теж відчитав сердечний привіт Патріярха Йосифа, після чого д-р Барановський підніс тост на честь Ювілята.

Після вечері промовляли: д-р Роман Барановський, д-р Ярослав Падох та інж. Роман Рогожа.

Д-р Роман Барановський говорив прозою і віршами про життя та громадську діяльність Ювілята. Ювілят, син проф. Володимира Старосольського, славного оборонця наших політичних в'язнів, і Дарії з роду Шухевичів, народився 1907 р. у Львові, де й ходив до гімназії, студіював право в університеті та одержав в 1931 р. ступінь маґістра прав. В 1940 р. в Празі, на УВУ, набув ступінь доктора правничих наук, а в 1952 р. у Вашінгтоні, в американськім університеті, ступінь магістра політичних наук. Він ще як гімназист був активний в Пласті та в спортовому житті і вже за студентських часів став брати участь в громадській праці: був головою Українського Студентського Спортового Клюбу, головою Студентської Правничої Громади і Комітету Львівських Студентських Організацій в 1930-их роках, а згодом головою Секції Адвокатських Аплікантів при Союзі Українських Адвокатів. За студентських часів став членом Української Військової Організації (УВО), брав участь в різних підпільних акціях та був політичним в'язнем за Польщі. Д-р Юрій Старосольський відомий як журналіст із численних статтей в „Свободі" та в пластових журналах, де поміщував теж свої принагідні вірші; він автор текстів популярних пластових пісень. Він двократний голова Об'єднання Українців Вашінгтону (в 1953 і 1963-4 р.), відомий науковець - правник, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка, член його управи та довголітній голова його Відділу в Вашінгтоні. Він - Начальний Пластун Українського Пласту.

Д-р Ярослав Падох з'ясував наукову діяльність Ювілята, який нині є одним з дуже нечисленних знавців совєтського карного права. Ювілят почав свої правничі студії у Львівському університеті під проводом відомого правника, проф. Яна Макаревіча. Адвокатську практику відбув в канцелярії свого батька, проф. Володимира Старосольського, а пізніше відкрив свою власну адвокатську канцелярію у Львові, яку провадив до 1944 р. Поруч журналістики, Ювілята все притягала наукова праця: в 1945 р. він став доцентом УВУ, в 1947 р. професором карного права і карного процесу УВУ, від 1945 до 1947 р. був професором торговельного права в міжнароднім університеті УНРРА в Мюнхені, від 1-го жовтня 1965 р. є професором права на Українськім Католицькім Університеті в Римі. Найважливішими науковими досягненнями Ювілята є ряд його публікованих праць, в цьому одна німецькою, а дві англійською мовами. П'ять праць присвячених карному праву Совєтського Союзу, одна присвячена міжнародному карному праву, одна теорії карного права; є теж тексти з університетських викладів. На окрему увагу заслуговує його студія-статття „Природа міжнародного злочину", що становить аналізу Нюринберзького процесу. Всі наукові праці Ювілята ціхує тонка правнича культура, легкість і логіка вичерпно удокументованих розв'язок правничих проблем.

Інж. Роман Рогожа говорив про Ювілята, як пластуна. Пластова ідея полонила серце і уяву Юрка ще в ранній молодости, коли по польсько-українській війні він разом з батьками вернувся у 1922 р. з першої еміґрації в Австрії до Львова. Він стає членом гуртка „Вовк" 1 пласт. полку (пізніше куреня) ім. Петра Конашевича Сагайдачного, його обирають гуртковим, а далі хорунжим куреня. 1923 р. він учасник гурткового табору в Ворохті, 1924 р. обласного табору на Кам'янці біля Підлютого, 1925 р. обласного табору на Осмолоді біля Підлютого; цього ж року, як старший пластун стає членом куреня „Лісові Чорти". Починаючи з 1926 р. він член булави таборів на Соколі біля Підлютого, які організували та переводили „Лісові Чорти"; в 1927 р. здає там 3 пласт. пробу. Все усміхнений, веселої вдачі, товариський і братерський Юрко вже тоді шукав за пригодами, за викликом життя. В 1928 р., в 10-річчя листопадового зриву, він на доручення УВО вивішує на даху університету у Львові український прапор. У 1929 р. переходить нелеґально на Закарпаття та таборує там разом із нашими закарпатськими пластунами. В 1930 р. бере участь в прогульці „Лісових Чортів" на Полісся, до Берестя Литовського та Пинська, щоб помагати „ламати сокальський кордон". А коли в 1930 р. польська влада розв'язала Пласт і пластова організація пішла в підпілля, Юрко залишається вірний пластовій ідеї і допомагає продовжувати пластову працю у змінених формах: в 1931 і 1932 рр. переводить як обозний і командант табори молоді на Соколі; в цьому ж часі видає спершу сам, а потім зі сестрою Лясею журнал „На Сліді" з пластового тематикою. В 1933 р. переходить знову нелеґально на Закарпаття та бере участь із закарпатськими пластунами в міжнародному Джемборі в Ґеделє на Угорщині. Розгорілась Друга світова війна і Юрко, як багато інших, подався на Захід. Але, коли в 1941 р. німці займали Львів і пластовий центр знову почав діяти, Юрко вертається додому та стає командантом табору в Склі а опісля вишкільного табору в Пасічній. А потім прийшла еміґрація та відродження Пласту в таборах ДіПі. Юрко є предсідником 1-го З'їзду Пластунів-Еміґрантів в таборі в Карльсфельді 1946 р., а на пам'ятній ювілейній пластовій зустрічі в Міттенвальді в 1947 р. перший раз співають пісню Пясецького до слів Юрка „Сіріли у сумерках". У 1948 р. появляється його, ще нині, цінна книжка про ідеї та методи пластування „Велика Гра". Він доповідач на 1-му Пластовому Конґресі в Ашафенбурзі на тему „Ідейний виряд пластуна". По його приїзді до ЗСА 1-ий Крайовий Пластовий З'їзду Ню Йорку 1951 р. покликає його на свого предсідника і вибирає головою Крайової Пластової Ради. В 1967 р. збори крайових пластових організацій (КУПО) вибирають його головою Головної Пластової Ради. 1972 р. Пласт покликує його на другого, з черги, Начального Пластуна; нині він ідейний провідник Українського Пласту та його почесний репрезентант.

Усні привіти на бенкеті виголосили: Ганка Коренець від Гол. Пласт. Ради, Любомир Романків від Гол. Пласт Булави та від Крайової Пласт. Старшини Канади, Іван Кедрин-Рудницький від НТША, Стаха Гойдиш від Крайової Пласт. Ради і Старшини ЗСА, А. Лемішка від Гол. Булави Укр. Пласт. Сеніорату, Оксана Коропецька від куреня „Перші Стежі", Сергій Заполенко від куреня „Хмельниченки", Мирослав Раковський від куреня „Лісові Чорти", Микола Ставничий від пласт. станиці Вашінгтон, Ірена Шавяк від куреня „Шостокрилі", Остап Зинюк від Відділу УНСоюзу в Вашінгтоні, Богдан Ясінський від Школи Українознавства, Петро Матула від парафії св. Андрея Первозванного, Роман Барановський від Відділу УРСоюзу в Вашінгтоні. Було ще багато письмових привітів; їх відчитали Уляна Сось та Роксоляна Яримович. Після привітів Ювілятові вручили подарунок, а присутні відспівали грімке Многая Літа!

Відповідаючи на привіти й бажання Ювілят подякував приявним за так численну участь на його святі. Він уважає, що позитивною сторінкою цього свята є факт, що в нього є стільки добрих приятелів; це, на його думку, є якраз його великим досягненням. Але є й негативні сторінки свята: воно пригадує йому, що він справді має вже 70 років і це заставляє його застановитися над своїм життям взагалі. Окрім цього таке свято змушує його застановитися над цим, чого він не осягнув у житті, скільки в нього незреалізованих думок; скільки початих, а недокінчених сторінок; це знає тільки він сам. Такий Ювілей каже йому взагалі подивитися на своє життя та краще пізнати самого себе: хто він є і чому він такий, як він думає, що він є. Ювілят вважає, що на це мала вплив синтеза двох сфер українського суспільства, з яких вийшли його батьки. Це в XVII ст. прийшов із Запоріжжя та осів в Галичині козак Шух, потомки якого стали Шухевичами, і з цього роду походила мати Ювілята. Це рід зовсім закорінений в українській землі: спершу це були селяни, а потім цілі покоління священиків. Другий рід, Старосольських, від століть жив на Заході. Це були лікарі, адвокати, давнішими часами багачі; це були люди Заходу. Ювілят відчуває в собі синтезу цих двох середовищ: отого глибокого, селянського українства і цього другого, західнього елементу, що приніс йому подих Европи. Ювілят зі сантиментом згадував ще вдачу та психіку своїх батьків та закінчив своє слово жартівливо: він сподіється, що Господь вислухає бажання та многолітствія учасників свята, а тоді він обіцяє написати книжку „Мені Сто".

У програму бенкету були вплетені: рецитація вірша Ювілята „Дума про волю" у виконанні Миколи Ставничого при акомпаньяменті бандури Ігоря Масника (передана зі звукозапису), сольоспів Марії Брездень-Сербин при акомпаньяменті Ждани Кравців-Скальської, деклямація веселого вірша власного укладу сестри Ювілята Уляни Любович. Вірш був вписаний на грамоті, на обкладинці якої Е. Козак — Еко нарисував карикатуру — шарж Юрія Старосольського. Монтаж віршів Ювілята виконали пластунки-юначки станиці Вашінгтон під проводом Рені Ставничої. Пісню „Сіріли у сумерку" (слова Ювілята, музика Юрка Пясецького), разом із пластовим юнацтвом відспівали учасники бенкету.

Бенкет закрив д-р Петро Оришкевич, а о. радник Степан Кіржецький провів кінцеву молитву, якою закінчилась ця дуже вдала та добре зорганізована імпреза українського Вашінґтону.

Малярська виставка В. Бачинського в Детройті

Володимир Бачинський, відомий детройтській громаді з участи у виставці українського мистецтва в 1960 мав в днях 18—20 березня ц.р. виставку в галереї Еко. Від реалізму 60-их років він, на думку нашої критики, перейшов до напрямку окресленого назвою сюрреалізм. У його творчості, однак, багато оригінальних елементів, так що сміло можна твердити, що він не є епігоном сюрреалізму, а радше стоїть на периферіях цього напрямку. Він не застосовує його основної концепції, яка полягала на реалістичному представленню об'єктів, а які не мають, звичайно, зі собою нічого спільного в цілковито неймовірних ситуаціях. Його картини є радше виявом свідомого плянування, наче сполукою свідомої і підсвідомої дійсности. З поглибленням його зацікавлення змінилися і теми його картин. Предметом його творчости став внутрішній світ його поглядів і думок, що змушує глядача закинути пасивну обсервацію та інтенсивно зацікавитися концепцією картин. Висловлюючи ідеї він, річ зрозуміла, мусить задержувати символіку, яка раз більше, раз менше зрозуміла. Картини трудні, але раз збагнені, крім естетичної приємности, вони, побуджуючи думки дають також інтелектуальне вдоволення.

Які ідеї хвилюють мистця і виявляються у його творчості? В першій мірі його релігійність. Картина „Всемогучий" звіщає прихід Христа, який розділену ворожнечею землю хоче злучити Своїми раменами. З його приходом спливає на землю спокій, у виді ясного незахмареного краєвиду. Це символічний заклик до людства прийняти Христа, як єдине джерело миру. Протест проти переслідування людини виявлений в картині „Ув'язнений". Омотані уста вказують на терор, і промовисто виявлений психічний стан в'язня, який хотів би розірвати тяжкі кам'яні стіни і свобідно розпростерти руки. Цілий ряд дальших картин — це відгомін однієї теми: заклик до людини поборювати трудноші і перешкоди зображені в формі скал та каміння у своїх стримліннях до ідеалу. Символом стримління є обеліск, а ідеал до якого людина прямує зображений в формі піраміди. І хоча те каміння і скали тяжкі, їх композиція гармонійна, між ними задержаний майже архітектурний порядок. Їх форми рельєфно закреслені викликують враження мальованих скульптур, при чому їх надзвичайно багата, а ніжно насилена кольористика вказує на вміле зоркестрування барв. Що далі відрізняє його від сюрреалістів — це схоплення людської постаті. У них вона звичайно анатомічно невірна — у Бачинського вона задержує клясичні пропорції і окрилена стримить до ідеалу, яким для нього є безперечно найвище єство — Бог.

З подорожі на південь Америки він привіз портрети індіян, як також ілюстрації їх багатокольорової ноші. В портретах Індіян виявляється його вміння схопити характер моделі, як також його приязні почування до людей гордих на своє походження і минувшину, з витисненим знам'ям трагізму сьогочасного положення. Яким же зворушливим є портрет старого індіянина, біля ніг якого лежать безужиточно символічні предмети давніх ритуальних обрядів, а сам він задивлений в далину даремно шукає давньої слави. Темно-фіолетні кольори віщують сумерк, що ще більше підсичує нотку трагізму цієї ситуації. Тут емоційне заагажовання мистця дуже видне. Все ж таки воно підпорядковане естетичним принципам його мистецтва, так що ніколи не стає пропагандою. Два абстракти впадали в очі грайливістю своїх композицій.

Володимир Баран

Ювілей-несподіванка

(У.Л.) — П'ять років тому відзначили ми 70-літній ювілей Ека-Едварда Козака. Про те, щоб знову відзначувати його 75-ліття, Еко і чути не хотів. Тож група його приятелів в порозумінні з дружиною п-ні Марією та їхніми дітьми, приготовила несподіванку-ювілейне прийняття у залі церкви св. Михаїла в Дірборні, де парохом є о.крилошанин Іван Прокопович. Головними учасниками цього „заговору" були: інж. Василь Колодчин з дружиною Лідією, д-р Богдан Лончина, мгр Володимир Баран та Богдан Ніжанківський-Бабай.

12-го березня увечері йшов Еко з дружиною до церкви св. Михаїла у переконанні що вони йдуть на уродини брата, пароха цієї церкви, д-ра Володимира Прокоповича. Хотів було Еко брати одні зі своїх картин як дарунок для соленізанта. Прийняття попередила Служба Божа під час якої о. крилошанин виголосив відповідну проповідь. Дякував він Богові за те, що дав нам таких незвичайних людей, барвисто вичисляв при тому прикмети і заслуги, але не називав імени. Дивувався Едвард Козак, що о. Прокопович такими блискучими словами вихваляє рідного брата, аж врешті впало ім'я Едварда Козака. Легко уявити собі здивування Ювілята, який малощо не приніс в дарунку на свій ювілей свою власну картину.

Після Служби Божої у вщерть виповненій церковній залі відбулося прийняття, яке розпочав о.крилошанин Іван Прокопович молитвою. Серед приявних приятелів та знайомих були члени родини Е.Козака: дружина — пані Марія, дочка Наталія з чоловіком Василем Мордованцем, сини — Юрій і Ярко з дружинами та дітьми - внуками Ека (деякі з нареченими). Був теж старший брат Едварда Альфред Козак з дружиною Юстиною, синами та внуками. Тут слід відмітити, що Альфред Козак від літ веде адміністрацію „Лиса Микити". Його повна посвяти праця і то від початку появи „Лиса Микити" в ЗСА, тобто 27 літ уможливлює безперебійну появу цієї неоціненої газети.

Д-р Богдан Лончина відкриваючи програму, привітав Ювілята, а приявні відспівали многолітствіє. Ведення передав він інж. Василеві Колодчину. На тлі рисунків-шаржів, що їх виконав син Едварда — Юрій Козак, розказав Василь Колодчин історію життя Ека починаючи від народження, яке ілюстрував рисунок бузька, який ніс завиненого у пелени Ека. Далі, почерез різні веселі і поважні життьові ситуації (видимо занотовані на підставі Екових розповідей) допровадив приявних аж до сьогоднішнього дня. У розповідь вплетено виступи учасників деяких ситуацій. І так — Ікер відчитав фейлетон про побут в таборі ДП в Бертесґадені; присвячені Екові вірші відчитали: Бабай-Богдан Нижанківський (два) і Марія Голод. Мгр Володимир Баран відчитав вірші, які надіслала Зоя Когут з Австралії та мистець Святослав Гординський з Ню Йорку. Уляна Любович відчитала віршований привіт від начального пластуна Юрія Старосольського, який замість підпису вмістив копію своєї карикатури роботи Ека. Вона відчитала теж привіт від Об'єднання Українських Мистців, який передав підписаний під привітом голова цього Об'єднання Михайло Черешньовський. Сказала теж від себе кілька слів про Гантер, де щорічно відбувається виставка Ека, тепер уже з синами і де ціла родина Едварда, а часто теж і Альфреда Козаків — влітi відпочивають.

Приявні вислухали, з черги, награні на магнітофонній стрічці промови й привіти, а саме: д-ра Ярослава Падоха, який є членом того ж, що і Едвард Козак пластового куреня „Червона Калина", при чому він у своєму слові дотепно звертався до Ека словами його власних, тобто Екових віршів. Теж за посередництвом магнітофонної стрічки привітали Ювілята — мистці Яків Гніздовський та Любослав Гуцалюк, а Михайло Черешньовський розказав про зустрічі з Еком.

Крім того наспіли різні привіти, в тому від Об'єднання Письменників „Слово" та від інженерів, які іменували Едварда Козака почесним членом свого Товариства.

Це останнє використав Еко у своєму слові, яке він виголосив на закінчення тієї доволі широкої програми, а саме він почав титулувати інж. Василя Колодчина, звертаючись до нього „колега інженер". Так то дотеп не опускав Ека не зважаючи на те, що виступ був несподіванкою. Він коротко й дуже сердечно подякував усім приявним, ініціяторам цієї несподіваної зустрічі, в тому теж членам сім'ї, які вміли задержати таємницю.

Приявні, а передусім ініціятори „заговору" мали велике задоволення з того, що вдалося їм приготовити цю зустріч в таємниці і хоч раз перехитрити самого Лиса Микиту.

Темпл університет у Філядельфії відзначає сторіччя поселення українців в Америці

Уже 1977-ий рік. Минув час святочних академій і виставок про культурні надбання сторічного побуту українців на цьому континенті. Поєднання цього поселення з 200-літтям Америки мало більше психологічний успіх, чим історичну точність. Відомо, що вже у найвчасніше тут заложених оселях знаходилися прізвища з українським звучанням.

Посилений наплив наших людей, які шукали кращої долі, виказав чого може доконати громада об'єднана ідеєю задержання своєї ідентичности. Добрі висліди того не дали довго на себе чекати. У недавно виданій англійською мовою книжці п.з. „Українці в Пенсильвенії" представлені є як громада, що зуміла задержати своє етнічне „я" і своїм науковим, мистецьким та промисловим надбанням зуміла стати поважним вкладом в культурі країни, яка нас гостинно прийняла.

Насувається, одначе, настирливе питання: „а що далі?" Саме цю проблему старатимемось передискутувати на панелю 2-го квітня ц.р.вУкраїнськім Форум Темпл університету, яке відбудеться у „Темпл Юніверсіті, Ло Скул Сентер",Грей Меморіял авдиторія, 1719 Н.Брод ст. Інспіратором цього почину та його душею є д-р В.Бандера, професор економіки на тому ж університеті. Він — як організатор Професорського Комітету Сприяння Українознавчих Студій і довголітній дорадник численного (бо поверх 200 осіб) Студентського Клюбу, з співучастю Т-ва Українських Інженерів, Академічного Об'єднання Українок, Українського Культурного Осередку в Делевер Веллей і Студентського Клюбу — зорганізував програму, яка напевне зацікавить багатьох українців, як також чужинців.

Почесними гістьми і членами групи панелістів є двох тут роджених українців, а іменно д-р Ричард Ганусей і полковник Павло Дж. Хиляк. Д-р Р.Ганусей від 10-ти років займає становище суперінтендента Публічних Шкіл цього „міста братньої любови" і є президентом Асоціяції Південно-Східньої Пенсильвенії для Психічної Опіки, а полковник П. Хиляк, колишній адміністратор Академії Федерального Бюра Розвідки (ФБІ) в Герші, Па, це новойменований комісар Пенсильвенської Стейтової Поліції. Дальші учасники панелю представляють різноманітність професійної і громадської діяльности молодшої провідної верстви українців у Філядельфії, як о.шамбелян Роберт Москаль, канцлер Української Католицької Митрополії у Філядельфії; д-р Степан Савчак, член Екзекутиви Української Православної Ліги, працівник дослідного центру педіятрії в Джонсон-Джонсон; д-р Андрій В. Шуль, музикознавець і педагог, референт Відділу Шкільництва при УККА адвокат та д-р Юрій Пазуняк, новозаприсяжений до адвокатської Палати.

Модератором панелю буде проф. д-р С.Бандера. „Респондентами" — коментаторами будуть: д-р Петро Стерчо, професор економії на Дрекслер університеті і голова УККА у Філядельфії, д-р Олександер Лужницький к. директор „Рідної Школи" і головний редактор видання „Українці в Пенсильвенії", о.д-р Ранальд Попівчак, парох Української Католицької церкви в Бриджпорті, Па, Джері Пронько, віцепрезидент УРСоюзу; Патриція Савчак, педагог і член Комітету для Оборони Людських Прав й Олег Завадовський, голова Студентської Громади. До тієї групи учасників належать ще представники американських етнічних установ, а це Филип Муній з Болч Етнічного Інституту і Долорес Гавленд з Нешенелитіс Сервіс Сентер.

До Ділового Комітету входять: інж. Методій Борецький, голова Українського Товариства Інженерів, мгр Рожа Шуль, секретар Академічного Об'єднання Українок, Михайло Елько, голова Українського Культурного Осередку і адвокат Патриція А.Лоу, окрім них, ще трьох представників алюмнів і студентів: Ігор Мірчук, Андрій Бойко та Тома Гарматій.

Масова участь громадянства дуже побажана, бо назріваючі питання вимагають спільного передискутування. Реєстрація відбудеться о год. 3:30 по пол. (3.00 дол., студенти і емерити 2.00 дол.) опісля буде двогодинний панель і дискусія. Відтак буде „коктейл парті" і півгодинне висвітлення фільму про Україну.

По додаткові інформації прошу телефонувати: (215) 787—5039.

Рожа Шуль

В Озон Парку відзначено 85-річчя Патріярха УКЦеркви Йосифа I

Лютий має особливе значення для всіх вірних УКЦеркви. Це місяць, в якому припадає річниця уродин Голови УКЦеркви Їх Блаженства Кардинала Йосифа I Патріярха УКЦеркви. А цьогорічний лютий ще тим важливіший, бо в ньому наш Блаженніший закінчив 85-ий рік свого трудолюбивого життя, а в 1976 році в грудні проминуло 60-ліття священства — праці у Христовому винограднику. 85 літ в житті народу, Церкви, це могло б здаватися невеликий час, одначе в житті людини, це неабиякий осяг. Коли ще зважити, що наш Патріярх перетерпів 18 літ большевицької каторги — концтабору, то дійсно треба признати, що це Боже Провидіння спасло його нам на те, щоб він міг довершити великого діла, зберегти нашу Церкву так тут у розсіянні, як рівнож і на рідних землях.

Тож не дивниця, що на цілій кулі земській, де живуть ураїнці, де працює УКЦерква, в день 17-го лютого вірні заносять до Всевишнього сердечні молитви-прохання за здоров'я Князя нашої Церкви та молять, щоб Господь довзволив Блаженнішому ще довгі роки прожити для добра нашої Церкви та нашого Народу. До хору незлічимих громад, вірних УКЦеркви, розсіяних по усіх континентах, долучилась і наша мала громада в Озон Парку, щоб в той скромний спосіб вшанувати та віддати свій поклін Його Блаженству Патріярхові Йосифові, у 85-річчя уродин і 60-річчя священства.

В день 17-го лютого о. крилошанин Мудрий відправив Божественну Літергію за здоров'я Їх Блаженства Патріярха Йосифа I, а Святочну Академію в цім намірі відбуто в неділю, 27-го лютого ц. р. О год. 3-ій по полудні о. крилошанин Л. Мудрий відправив благодарственний Молебень в наміренню нашого Патріярха, виголосив зворушливу до сліз молитву та вніс многолітствіє Патріярхові, що його відспівав церковний хор під дириґентурою проф. Б. Крушельницького.

Зараз по молебні, в церковній залі, заходом місцевого Відділу Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви відбулась Святочна Академія в честь Блаженнішого Патріярха Йосифа I. Програму Академії відкрив голова місцевого Відділу Роман Крупка, попросивши о. крилошанина Л. Мудрого перепровадити молитву. Відтак голова насвітлив особу Патріярха як справжнього воїна, новітнього Мойсея, що гартувався в службі Богові не в пишних палатах серед почестей і світських вигод, а серед лютих морозів за колючими дротами концтаборів, як рівнож невідрадне становище нашої Церкви та завдання Т-ва за Патріярхальний Устрій нашої Церкви. З черги церковний хор відспівав дуже вдало дві пісні. Деклямацію виголосила учениця школи Українознавства Галя Гарматій. Святочну промову виголосив проф. д-р Р. Осінчук, яку зачав словами староримської пословиці „Пер Аспера ад Астра" — „через терня до зір", накреслюючи сильветку Блаженнішого як людину твердого характеру, що за большевицьких часів перейшов тернистий шлях, та бодро ніс свій хрест. Не раз смерть заглядала йому в очі, коли большевицькі опришки переганяли його по сибірській тайзі з одного табору до другого. Милосердний Господь мав для нього інші пляни. Він призначив його спасти нашу Церкву та завершити її Патріярхатом. В дальшому промовець підкреслив осяги Патріярха в Римі, Америці та Канаді. Одначе, тернистий шлях нашого Патріярха ще не закінчився й сьогодні. Блаженніший ще і дальше мусить переборювати різні перешкоди не тільки зі сторони Ватикану, але також із сторони своїх, головно деяких церковних чинників. Вірні нашої Церкви, Божий люд, як їх назвав прелегент, стоїть твердо і вірно по стороні Патріярха, бо вірить в його перемогу, перемогу нашої правди. Перемога приходить по тяжких зусиллях та трудах, бо лише через „терня до зір", бо лише через Голгофу прийшло Воскресення.

Відтак деклямував деклямацію до слів Лесі Храпливої „Привітання Блаженнішого Патріярха в Америці", ученик школи Українознавства Роман Федорців. Тріо юних бандуристів Мирося, Галя і Борис Гарматії знані вже нашій громаді відіграли три пісні. „Патріярше Послання" слова Зої Когут виконала учениця Тамара Коваль. Програму закінчили згадані бандуристи, танок „Метелиця". Молитвою „Боже, вислухай благання" закінчено програму Свята. На спеціяльне вирізнення заслуговують молоді учні та учениці школи Українознавства, деклятори під проводом директора Р. Мізура, які вив'язались, дуже гарно володіючи українською мовою, а приявні нагородили їх рясними оплесками. Громада в Озон Парку може бути спокійною за своє існування, бо доростаюча молодь прийде в свій час на її зміну.

Академію закрив голова Відділу Р. Крупка, подякувавши о. пралатові Приймі, що своєю присутністю звеличав це небуденне свято, о. крилошанинові Л. Мудрому за співпрацю, д-ві Р. Осінчукові за доповідь про тернистий шлях нашого Патріярха Йосифа, опертий на документах та ще живих свідках, і рівнож усім виконавцям програми.

В. З.

ФКУ UKRAINIAN HARVARD

УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРД

СТОРІНКА ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

issued by the Harvard University Ukrainian Studies Fund, 1581-83 Massachusetts Avenue, Cambridge, Massachusetts 02138 (617) 495-4053

РІК II КВІТЕНЬ, 1977 Ч. 13.

ВАША ДОСТОЙНОСТЕ!

Уявім, що московські окупанти арештували, запроторили в божевільню, звільнили з праці, або в інший спосіб тероризують члена Вашої родини, чи колеґу по професії. Ви напевно будете робити все, що у Ваших силах, щоб рятувати таку людину, зокрема, якщо її переслідують за домагання елементарних людських прав для себе й свого народу.

То ж не диво, що президент Гарвардського університету формально запросив ув'язненого українського історика Валентина Мороза та інших переслідуваних українських інтелектуалістів до наукової праці в Українськім Науковім Інституті Гарвардського Університету /УНІГУ/. Таке запрошення й інші пов'язані із запрошенням заходи поновлювано кожного року, і це мабуть було головною перешкодою в плянах Москви тримати В. Мороза в божевільні, бо ніякий університет у цивілізованім світі не пропонує посту людині розумово хворій.

Недавно звільнений із совєтської тюрми Владимір Буковський радить, за всяку ціну продовжувати такі заходи, навіть тоді, якщо Москва не випускає даної людини на волю. Постійне зацікавлення Заходу долею переслідуваних в Совєтському Союзі людей не дозволяє режимові надмірно знущатись над ними і дає тим людям надію пережити всі переслідування, страхіття і терпіння.

Цього року, нажаль, буде дуже трудно Гарвардові поновити запрошення, якщо ми не зуміємо зібрати потрібної суми грошей на нерушиму фундацію для Інституту, щоб тим забезпечити його постійне й безперервне існування та діяльність. Щоб запрошувати наукових співробітників до Інституту і оплатити їхню працю, потрібно для того грошових засобів. Наш Інститут діє покищо "на кредит", а адміністрація кожного університету, в тому й Гарвардського, плянує набір нових наукових сил лише на базі бюджетових спроможностей. Як можна, питає університет, поновно запрошувати В. Мороза, коли для оплачення коштів його подорожі, лікування, прожитку немає грошей, бо Інститут не має в розпорядженні фундації в такій висоті, яка б давала необхідний прибуток для кожнорічного бюджету.

В минулих роках біжучий бюджет Інституту можна було поновлювати фондами т. зв. дорівнальних пожертв ("matching gifts"), що деякі американські підприємства подвоювали пожертви своїх українських працівників на українські студії в Гарварді. Але ці фонди вже вичерпано на ряд потреб щоденної праці Інституту.

Посилений терор Москви й нові арешти в Україні, про які майже кожного дня інформує преса, вказують на те, що ми мусимо не лише продовжувати, але й значно поширити практику запрошувань переслідуваних українських інтелектуалістів до наукової праці в УНІГУ.

Не можна виключити можливости, що на передодні першої річниці конференції 35-ох держав, що підписали договір в Гельсінках, Москва рішить позбутися деяких невигідних їй дисидентів, щоб тим послабити слушні обвинувачення за порушування людських прав в совєтській тюрмі народів.

Рішучі виступи президента Картера та його адміністрації в обороні людських прав дають також надію на дальші успіхи в наших заходах рятувати відважних і думаючих українських людей. Тут треба відмітити, що кол. член Візитаційного Комітету УНІГУ, проф. Збіґнєв Бжезінський став головою Ради Національної Безпеки в уряді президента Картера. Знаючи потреби нашого Інституту в Гарварді з першої руки, він напевно допоможе в наших заходах, якщо ми зуміємо побороти фінансові перешкоди.

Перед лицем наведених фактів, дуже просимо Вас негайно скласти щедру й значнішу пожертву на фонд УНІГУ. Одночасно просимо передати цього листа з рук до рук — Вашим сусідам, знайомим і приятелям та впливати на них, щоб і вони разом з нами, спільними силами рятували наших братів і сестер.

Від Вас, Вашої жертвенности й активности залежатиме, коли й скільки переслідуваних українських людей ми зможемо врятувати від повільної загибелі, даючи їм можливості наукової праці в УНІГУ для добра української справи й майбутніх поколінь.

Чеки пишіть, будь ласка, на; Ukrainian Studies Fund, і шліть на адресу: Harvard University, Ukrainian Studies Fund, 1581-83 Massachusetts Ave. Cambridge, Mass. 02138

З правдивою до Вас пошаною,
Степан Хемич, голова ГЕ ФКУ
Роман Процик, член ГЕ ФКУ
Андрій Сливоцький, член ГЕ ФКУ

Ню Йорк, Березень, 1977 р.

P. S. *Всі пожертви на ФКУ є звільнені від федеральних податків*

НОВІ Й МІЦНІ ЛАВИ БУДІВНИЧИХ...

Кожного дня збільшується наш фонд! Помало, але певно іде українська свідома Людина до вибраної мети: розбудувати до найкращих можливостей свій Український Науковий Центр в Гарвардськім університеті. Мета ця ясна і зрозуміла всім тим, що вміють розуміти, що вміють оцінити, і що знають різницю між дійсним, а імпровізованим.

Тому привітайте нових Жертводавців ФКУ! Нових наших будівничих, яких ми Вам тут знова представляємо, щоб їх Ви пізнали та належно оцінили.

НОВІ МЕЦЕНАТИ ФКУ:

Роберт І. і Віра Л.М.Г. Ґольдман	2,500.00
С. М. Н.	1,025.00
Таня Звєржанська	1,000.00
Др. Володимир Когутяк	1,000.00
Інж. Роман О. Марчак	1,000.00

Новими вплатами збільшили суми своїх меценатських пожертв:

Ростислава й др. Данило Богачевські	$200. - (1,500.00)
др. Остап Котик — Степанович	2,000.64 (3,100.64)
інж. Теофіль В. Марчак	200.00 (1,500.00)

ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТИ Дорогих і Незабутніх Осіб — склали пожертви на фонд УНІГУ

В річницю смерти брата й шваґра, бл. п. **д-ра Івана Борковського** 100 дол. — С. Р. Кічоровські.

Франко й Тамара Гурин пожертвували 100 дол. в пам'ять їхнього сина **бл. п. Ореста Гурина.**

Ольга Федорович з Ріджайни в Канаді пожертвувала 50 долярів в пам'ять брата **бл. п. Петра Луцика.**

Замість квітів на могилу **св. п. Михайлини Чайковської,** яка померла 25 лютого ц. р. в Філядельфії, зложив даток у висоті 30 дол. — Впреп. о. Роман Ганас.

В світлу пам'ять дорогої й незабутньої матери й бабуні **Михайлини Чайковської** склали: др. Теодозій і Ірина Сенковські — 150 дол., др. Андрій і Марія Сенковські — 150 дол., мґр. Ярослав Заплітний з родиною — 100 дол., Н.Н. — 60 долярів.

В світлу пам'ять батька **Пилипа Кобеля** 100 дол. пожертвували Володимир і Галина Харевичі.

В четверту річницю смерти дорогого й незабутнього Мужа й Брата бл. **п. Василя Данила,** як нев'янучий вінок на його могилу пожертвували по 500 дол. (разом одна тисяча долярів) — дружина Люба Данило й брат Андрій Данило.

В пам'ять **Олександра та Івана Шишки** 100 дол. пожертвували Степан і Чеслава Шишки.

Замість квітів на могилу **бл. п. Степана Горішного** 30 дол. пожертвували: — Павло й Джанет Оначуки.

В 35-ту річницю геройської смерти **сл. п. Романа М. Марчака** пожертвували: інж. Теофіль В. Марчак, брат — 200 дол., підвищуючи свої вплати до ФКУ до суми 1, 500 дол.; інж. Роман О. Марчак, братанич — 400 дол., що враз з попередніми пожертвами дає загальну суму у висоті 1, 000 дол.

Замість квітів на могилу **бл. п. Василя Мельничука,** шваґра, що помер в Монтреалі, Канада, 50 долярів склали — Володимир і Евген Стефанишин.

Замість квітів на могилу **бл. п. Михайлини Чайковської** ("Бабці") 20 дол. пожертвував Володимир Стефанишин.

Листа Жертводавців Дітройту та околиць на Український Науковий Інститут Гарвардського університету: КОЛЯДА 1976-77 р.

	Коляда:	Разом
Андрушків Р., др.	75.	
Андерзон С.	15.	
Базюк Я., М.	100.	300.
Бараник Ю., Л.	40.	250
Бабій М.	10.	
Барнич В., Е.	50.	175.
Бевцик О., К.	20.	120.
Бей Л.	100.	300.
Березовський Д.	25.	105.
Березюк М.	100.	
Біловус Ф., — А.	25.	1,185.
Білецький І.	15.	
Білянський Л. — І.	100.	
Блис Іван	100	
Бодрак Микола	60	
Бойцуняк В.	100.	
Босий С.	50	250
Будзяк Р.	1,000	2,000.
Василенко Ю. — І.	100.	200.
Винницький	10	
Винницький Я.	25	125
Витягловський М.	100.	400.
Вік Андрій	10.	
Віхорек М. — М.	100.	2300.
Ворик О. — І.	50.	425.
Воробкевич Р.	100.	200.
Гаврилко І.	25.	
Гайдукевич Б. — Л.	100.	150.
Галів Ілько	100.	
Гайда Пилип	25.	
Гевко Олена	100.	
Гладиш О.	25.	
Гнатчук В.-Х.	100.	920.
Гнатчук М. — др. І.	475.	4015.
Голуб Я.	75.	200.
Гординський Р.	3275.	3585.
Ґорпенюк І. — Й.	10.	60.
Ґосс М.	25.	
Гречний М. — Л.	50.	250.
Гриньків В.	25.	125.
Грицай Р.	25.	75.
Грушка М., др	100.	405.
Гумецький Е. — А., проф.	100.	200.
Гупалівський В. — С.	25	225.
Гута І. — О.	450.	1000.
Ґоїв З. — Ґ.	100.	1000.
Ґісо Л.	100.	
Ґльомб М.	50.	
Ґорен С.	10.	
Данилишин С.	25.	
Данилюк О. — А.	130.	
Дебрин О.	100.	
Дейнека О. — Т.	100.	200.
Денисенко І. — М.	100.	500.
Дерещівський С.	10.	30.
Джуль П. — др. І.	1000.	9650.
Дигдало С.	50.	250.
Дісяк Д.	25.	
Добровольський С. — Л.	100.	224.
Добрянський І.	10.	30.
Дотсон І. — Л. /Б. Чапел/	100.	525.
Драґінда Е.	5.	
Дробний Г. — С.	50.	150.
Дуб Я. — С.	100.	400.
Дудун Б.	100.	150.
Дужа О.	100.	
Дужа Т. в пам'ять мужа др. Михайла	100.	250.
Дужий Я. — О.	2035.	6055.
Дутко І. др.	250.	775.
Дяків Б.	20.	
Дякун М.	100.	
Зайців Л.	100.	300.
Заполюх І.	20.	40.
Заревич Б. — др. Н.	100.	
Зенчак Я.	100.	
Жуковський А., др.	100.	200.
Журківський І.	100.	370.
Іваницька О.	25.	
Іваницький Б. — І.	50.	100.
Іваницький В. — о.	10.	210.
Іванчук М.	100.	200.
Ільницький М. — Р.	25.	225.
Івасишин М. — С.	100.	200.
Кай С., др.	100.	300.
Калимон І. — Л.	50.	300.
Калашнюк Л.	5.	
Кальба О. — М.	50.	325.
Камінський О. — З.	100.	400.
Кахникевич М.	25.	
Качмар Р — А.	50.	170.
Керницький В.	15.	
Кісіль Б.	100.	200.
Климишин М. — О.	100.	400.
Клочко І.	100.	
Ковалький В.	50.	
Козак Е. — М.	220.	1500.
Козак І.	100.	200.
Козак Я. — Х.	100.	310.
Козяр О.	100.	230.
Колосюк К.	100.	200.
Кондзьолка Е.	10.	30.
Конюх П. — Д.	50.	300.
Кордуба Б.	100.	300.
Кордуба Е.	50.	150.
Король І. — С.	20.	270.
Кострюк Г.	100.	120.
Коссак З., др.	50.	160.
Коссак О.	50.	300.
Коцур Л. — др. І.	300.	1900.
Кочкодан Е. , др.	100.	200.
Кошів Б. — С.	50.	130.
Круляк Я.	100.	255.
Кравченко Г.	20.	
Крушельницька Р.	15.	25.
Кудрик Л.	40.	75.
Кузак В.	25.	
Кульчицький О.	25	
Кунинський І.	50.	100.
Куниський М. — Н.	400.	1000.
Кушнір О.	100.	300.
Лаврин М. — Н.	200.	1130.
Лебедович М., др.	25.	425.
Липецький Л. — Х.	125.	335.
Лисий В. — М.	100.	250.
Лісовський Б.	10.	
Лободоцький О.	15.	115.
Логінський О. — др. С.	150.	1150.
Лопатяк В.	5.	205.
Луцький Р. — О.	100.	300.
Мадич В. — Є.	20.	
Майструк Т.	200	300.
Мальгівський О. бл. п.	100	250.
Маринюк А. — Л.	100.	1025.
Маріяш В. — С.	50.	70.
Маркович І. — А.	35.	215.
Марущак І. — О.	100.	400.
Марфей П.	50.	150.
Маціпинський О.	10.	260.
Маціпинський О.	50.	
Марчак Р.	500.	1000.
Марчак Т.	300.	1500.
Мельник М. — Л.	100.	400.
Мельникович П. — А.	100.	230.
Микопенко М. — К.	100.	460.
Михальчак М. — М.	100.	425.
Михальчак С.	100.	150.
Місьонґ П. — Л.	1000.	1100.
Монастирський Ю.	10.	
Нагірний М.	100.	
Наконечна А.	25.	
Неґрич В.	60.	
Несторович В.	10.	30.
Обушкевич Л. — др. Т.	10.	360.
Огар В.	50.	250.
Озарків Г.	100.	365.
Оліяр М.	20.	70.
Омельченко Г.	100.	200.
Оначук П. — Д.	230.	2500.
Ониськів С.	200.	
Павлюх О.	50.	250.
Панчак І. — Л.	1000.	8300.
Паславський О.	100.	
Петріна Б. — Н.	15.	415.
Петруша І. — Е.	100.	400.
Петруша М.	100.	400.
Петруша М. — С.	100.	500.
Пісецька Д.	50.	2030.
Пліхота Е.	50.	
Площанський В.	30.	
Посмітюх М.	10.	
Потопник П. — П.	20.	
Прийма В. — Д.	100.	400.
Приймак Ю — Т.	100.	185.
Прокопович В., др.	100.	2645.
Репета Е.	50.	400.
Решетилович І.	475.	1000.
Рижий А. — К.	500.	900.
Рижий В.	100.	200.
Ровенчук І.	100.	2200.
Романов Р.	5.	
Романчук І. — Н.	50.	
Ромах Я.	150.	445.
Савдик Д. — др. А.	250.	1300.
Савчук В. — др. С.	1000	7800.
Свідан М.	150.	1000.
Сеник К.	100.	225.
Семеґен М.	20.	30.
Сірко І. — О. / шоп парті /	100.	300.
Скульський В.	100.	
Сливка І. — К.	1000.	3070.
Слюсарчук А.	115.	2800.
Слюсарчук С.	10.	210.
Смаль І., др.	100.	610.
Смик М.	50.	245.
Собчук Й.	100.	
Сондарчук М.	3.	
Стадник Р.	25.	
Стельмах З., др.	100.	420.
Стрихар О.	500.	600.
Сузанський К.	50.	450.
Сулківський П. — М.	100.	
Татарин М. А.	100.	300.
Ткач П. — П.	100.	110.
Ткачук Я.	20.	120.
Томин В.	100.	250.
Томко О.	25.	
Туркевич Н., др.	100.	650.
Турянський Е.	25.	175.
Уштан М. — К.	100.	200.
Федорко Д. — Л.	250.	500.
Феденко С. — А.	2000.	4265.
Федорович Б. — О.	50.	160.
Фединська Х.	50.	
Ферко Т.	10.	
Филипів П. в пам'ять синів бл. п. Левка і Ярослава	1000.	3150.
Фіґач С.	10.	
Хміль П. — А.	100.	
Худик І.	5.	
Цар І.	10.	110.
Ціко М. — М.	100.	200.
Чайківський М.	10.	
Чипчар І. — З.	100.	400.
Чубатий В.	25.	
Шавронський Р.	50.	
Шага І.	10.	
Шаєнко І. — Л.	200.	650.
Шашло А.	25.	85.
Швед М.	100.	200.
Шевчук Т. — А.	100.	200.
Шнурівський П.	100.	240.
Шумило М.	50.	150.
Яблонський С., др.	200.	500.
Яким Е., проф. Бетті	1000.	2300.
Яремчук В. — О.	100.	200.
Яринюк І.	100.	
Яцюк А.	50.	
Церква Непороч. Зачаття — Гемтрик	500	550.
Церква Св. Йосафата — Воррен	250.	
Церква Св. Івана Хрестителя — Захід	200.	
Укр. Кред. Спілка-Самопоміч	500.	2787.
Укр. Нар. Союз — 174.	200.	400.
Укр. Нар. Союз — 292.	100.	300
Укр. Нар. Союз — 20.	100.	150.
Союз Українок Америки — 5.	100.	200.
Союз Українок Америки — 63.	25.	425.
Т-во Просвіта	150.	650.
Клюб Емеритів — Схід	150.	
Культ.-Громадський Клюб	100.	300.
Капеля Бандуристів	100.	300.
Укр. Жіноча Ліга	100.	
"Провидіння" — 26.	100.	385.
Укр. Золотий Хрест — 14.	50.	400.
Т-во Укр. Інженерів	25.	1275.

Українська Громада великого Дітройту, вже декілька разів доказала свою відданість справі Українського Наукового Центру в Гарварді. Нині ще раз вони засвідчили цю свою конструктивну далекозорість, якої не міряється дишевими кличами, обіцянками, що немають нічого спільного з дійсністю, або тупим фанатичним віруванням, яке наносить нам лише шкоду.

Українська Громада в Дітройті та в його широко розгалуженій околиці, має міцно розвинену візію значіння та сили, що ідуть з "Українського Гарварду", а в майбутньому ще більше скріпнуть та поширяться. Тим же ця дітройтська Громада є взірцевою та гідною для наслідування.

НАУКОВІ СЕМІНАРІ В УНІГУ (Осінь 1976)

Щоб хоч частинно познайомити наших Читачів з науковими програмами, які відбуваються в Українськім Науковим Інституті в Гарварді, ми час-до-часу подаємо в наших виданнях деякі інформації про ці плідні та дуже успішні доповіді-лекції й дискусії, що мають місце в цьому нашому науковому Центрі.

Як відомо, по надзвичай вдалому науковому симпозіюмі, що був присвячений 100-річчю Українського Поселення в Америці (грудень 1976), відбулися там ряд інших, про які ми вже писали в нашій українській пресі. Нині подаємо для дальшої інформації програму наукових сесій, що відбулася в минулому осінньому семестрі.

SEMINAR IN UKRAINIAN STUDIES

The following sessions of the Seminar in Ukrainian Studies met during the fall semester of 1976-77:

Thursday, 7 October 1976. History.
"The Role of the Bosporus Kingdom and Late Hellenism as a Basis for the Medieval Cultures of Eastern Europe." Professor Omeljan Pritsak Harvard University.
In discussing Hellenism, which promoted the idea and the practice of translating, and the Bosporus Kingdom, which elevated the Slavic idiom to the status of a sacred and literary language equal to Greek, Professor Pritsak evaluated their influence on the formation of the medieval cultures of Eastern Europe, particularly that of Kievan Rus.

Thursday, 14 October 1976. History.
"The Role of the Nineteenth Century in the History of Poland." Professor Stefan Kieniewicz, Committee of Historical Sciences, Polish Academy of Sciences.
Professor Kieniewicz discussed the emergence, development, and interplay between the revolutionary and organic orientations in Polish political thought in the nineteenth century. He pointed out how both orientations influenced the gradual spread of Polish national consciousness.

Thursday, 21 October 1976. Language and Literature.
"Ivan Franko's Naturalism and Zola." Professor Boris Hlynsky, Lafayette College.
Professor Hlynsky outlined attitudes towards Emile Zola as evidenced in articles which Franko wrote about the French naturalist during the 1870s and 1880s. He then discussed Zola's influence on the Ukrainian writer and compared the two authors' differing depiction of society and treatment of characters. The presentation concluded with an assessment of Franko's role in translating and propagating Zola's works in the Ukraine.

Thursday, 28 October 1976. History.
"The Family in Old Rus': A Reassessment of the Evidence." Mr. Daniel Kaiser, Russian Research Center, Harvard.
Mr. Kaiser reassessed the Soviet interpretation of the family in Rus' in light of the inheritance laws contained in the expanded Russkaja Pravda and in private law texts. He asserted that the expanded family, not the nuclear family as Soviet historians claim, dominated the social structure of Rus.'

Thursday, 4 November 1976. History
"Origins of the Peasantry of Xarkiv Gubernia." Mr. Zack Deal, Harvard Ukrainian Research Institute.
At the start of his presentation Mr. Deal pointed out some differences and similarities in land-holding, crop yields, animal husbandry, and tax arrears between the state peasants and serfs of Xarkiv gubernia in the 1850s. He then set out to show to what extent these differences and similarities could be explained by historical development. After tracing the origin and history of the state peasants and serfs in Xarkiv, he concluded that whereas this history accounts for some factors, such as differences in land-holding, it does not explain others, notably, why the serfs had higher crop yields than did the state peasants.

Tuesday, 9 November 1976. Language and Literature.
"Language Planning and Un-planning in the Ukrainian SSR." Professor George Y. Shevelov, Columbia University.
Stating that the conditions for considering a language to be standard or literary are normalization, functionalization, prestige, and capability for internal motivation, Professor Shevelov spoke about Ukrainian vis-a-vis these criteria. Among factors he discussed were the normalization of Ukrainian before and after 1917, the history of Russian-Ukrainian and Ukrainian-Russian dictionaries in terms of the planning tendencies they reflect, and the creation of new termminology in the 1920s and 1930s. He concluded that the planning of Ukrainian with respect to normalization, function, and prestige is considerable, and that although forces for un-planning are at work, these are difficult to pinpoint.

Thursday, 18 November 1976. History.
"The Autonomous Statehood Demands of the National Minorities in 1905-1907 as a Major Component of the Struggle for Constitutionalism in Russia." Professor Michael Voskobiynyk, Harvard Ukrainian Research Institute and Central Connecticut State College.
Professor Voskobiynyk presented research from his Ph.D. dissertation on the origins of modern nationalism in 1905-1907, with special reference to the Ukrainians. He traced the origins of national sentiments among minority groups in Russia, focusing on the cultural, economic, and social conditions that fostered their development. He assessed the role played by these minority groups in the 1905 Revolution. Two of his conclusions deserve special mention: that the imperial governments's disregard for the rights of nationalities contributed to the downfall of the empire, and that the origin of the federalist structure of the Soviet Union can be traced to the 1905 Revolution.

Thursday, 2 December 1976. History
"Problems in the History of the Ukrainian Immigration to the United States." Dr. Paul R. Magocsi, Harvard Ukrainian Research Institute.
Dr. Magocsi dwelt on the methodological problems encountered in preparing his entry on the Ukrainian immigration in the forthcoming Harvard Encyclopedia of American Ethnic Groups. He described the lack of statistical data and source materials on the immigration, economic life, social mobility, and kinship patterns of Ukrainian-Americans, and spoke about their religious life, group consciousness, and reaction to American society and other ethnic groups.

Tuesday, 7 December 1976. Language and Literature
"Tvorcyj sljax Olzyca (Olzyc's creative path)." Mr. Michael Bazansky, Harvard Ukrainian Research Institute.
Mr. Bazansky traced the rise of the poet Oleh Olzyc on the Ukrainian literary scene from 1929 to his death in a German concentration camp in 1944. He spoke about Olzyc's contemporaries as critics of his work, especially his first volume of poetry Rin'. In the second part of his paper the speaker discussed Olzyc's second collection of poetry, Vezi, and the volume Pidzamca.

Saturday 11 December 1976. Language and Literature.
"Ceremsyna, Stefanyk, Martovyc ta jix druzba (Ceremsyna; Stefanyk, Martovyc and their friendship)." Mr. Michael Bazansky, Harvard Ukrainian Research Institute.
In speaking about Les' Martovyc, Vasyl' Stefanyk and Marko Ceremsyna, Mr. Bazansky noted that although they differed in character and literary expression, these three writers formed a kind of spiritual trinity and a friendship that lasted to the end of their lives. He went on to examine the personal and literary nature of the friendship, calling upon his listeners to form their own judgments on the criteria and research presented.

Friday, 17 December 1976. Special Session.
"Ukrainian-Hutsul Folklore in the Hasidic Legends of Rabbi Israel Ba'al-Shem-Tov," Professor Dov Noy, Hebrew University.
Professor Noy began his talk with a sketch of the positive relationship that existed between the Jewish society and the Hutusls in the eastern region of the Carpathian Mountains. His aim was to inquire to what extent these early contacts between the Hutsuls and Hasids influenced the Hasidic legendary folklore, narrative fantasy, folkways and teachings. He showed that the origin and character of Hasidic early lore are obscure, but can be better understood through an examination of Hutsul folk tales and a comparison with Hutsul folkways in the Pokuttja district, e.g., in Kolomyja, Kosiv, and "Kityu" (Kuty).

В ОПІНІЇ ДРУГИХ....

Дорогі Панове,

З великою приємністю пересилаємо Вам свою пожертву в сумі $ 1, 117. 76 на завершення створення Українського Наукового Інституту в Гарвардськім університеті.

Наш даток на ФКУ, — який скоро скристалізується на самостійне, але об'єктивне огнище української культури, — складаємо з нагоди слідуючих історичних роковин:

$ 1, 000. 00 — в тисячоліття Хрещення України,
$ 100. 00 — століття Українського Поселення в ЗСА,
$ 17. 76 — двістіліття Державности ЗСА.

Ця остання сума це даток наших діточок, — Адріяни й Марка, які самі запропонували цей подарунок, до речі, рішили відмовитися від солодощів до кінця цього року.

Цією дорогою просимо прийняти наше глибоке признання за дотеперішні досягнення та бажаємо ще кращих успіхів в майбутньому.

З глибокою пошаною,
Роман Ю. та Александра Липецькі з дітьми,
Дірборн, Мічеґен

Вельмишановні Панове! 15 лютого 1977.

Прошу прийняти наш скромний внесок сто долярів на вдержання й дальшу розбудову Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету.

Наш прибуток /мій та Дружини/ пише пенсія — "сошіял секюріти", а вік наш вже понад 77 років. Щиро жалуємо, що не спроможні на щедріщий даток для такої превažливої справи.

З щирою пошаною та повагою,
Іван Манченко, Порт Джервіс, Н.Й.

Джерзі Сіти, 22 січня 1977.

До
Екзекутиви Фундації Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету

Вельмишановні Пані й Панове!

Маємо честь і приємність повідомити Вас, що Дирекція нашої Кредитової Кооперативи, а це панове: Вох Дмитро, інж. Кравченюк Степан, Титла Маркіян, Ференцевич Юрій, інж. Шабельський Іван, Шевчук Ілля і інж. Яремко Антін, — ухвалили наприкінці 1976 року, — дол. 1, 000. 00 /одну тисячу/, як пожертву на Фундацію УНІГУ, яку то суму вплачуємо нашим чеком ч. 17046.

При цьому пересилаємо Вам побажання найкращих осягів у Вашій цінній праці та залишаємось з правдивою пошаною,

За Дирекцію:
Юрій Ференцевич, голова Степан Кравченюк, скарбник

Редакція "Українського Гарварду"
Відповідальний Редактор: Роман Шраменко

Редакційна Колегія:
Галина Дуда
Едвард Касінець
Уляна Пасічник

Андрій Джула знову очолив...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ши 31 члена. 22 члени придбав Михайло Турко — секретар 63-го Відділу в Форт Сиֹті, 19 членів придбав Микола Драпала — секретар 96-го Відділу в Піттсбурзі, 14 членів придбав секретар 113 Відділу в Деррі Іван Ярчак, 11 членів придбав Петро Когут — секретар 56 Відділу в Вілінґ, Вірджінія, і Стефан Іваницький — секретар 276 Відділу в Ембрідж, також придбав 11 членів. Інші секретарі придбали менше чим по 10 членів. Голова Округи висловив усім признання за жертвенну працю. Він також поінформував, що як голова Округи був учасником 2-ої Конференції Голів, яка відбулася в жовтні м. р. в приміщеннях Головної Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Сиֹті. Звіт голови доповнили Дмитро Головатий, звітуючи за працю на пості секретаря Округи, а касир Володимир Рефт інформував про прибутки й розходи Окружного Комітету в 1976 році. За Контрольну Комісію звітував її голова Степан Іваницький, який заявив, що звіти секретаря і касира є згідні з прилогами книги протоколів і касової, тому поставив внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі. По короткій дискусії приявні одноголосно обрали нову Управу в такому складі: Андрій Джула — голова, Осип Полатайко — заступник голови, Дмитро Головатий — секретар, Володимир Рефт — касир. Контрольну Комісію очолив Степан Іваницький, а членами обрано Івана Антушака і Петра Коцірку.

Запрошений до слова головний організатор Степан Гавриш у першу чергу висловив признання Управі за жертвенну працю в минулому 1976 році та склав ґратуляції головному радному А. Джулі за перевибір на пост голови на біжучий передконвенційний рік. Він також висловив подяку всім приявним секретарям за успішну організаційну працю, а головно згадав Михайла Турка, Миколу Драпалу (забезпечив 19 членів на 81.000 дол.), Івана Ярчака, Петра Когута і Степана Іваницького. За виконання квоти на 76 відсотків вручив голові чек на 132.00 доляри, як бонус, як також вручив йому золоту зірку за відновлення членства в Клюбі Заслужених Союзовців, придбавши 31 нового члена. Відтак, Степан Гавриш інформував про цілість праці УНСоюзу в минулому році та подав важливіші дані з праці в перших місяцях біжучого року.

Після доповіді відбулася дискусія, в якій забирали слово Богдан Коваль, Володимир Рефт, Степан Іваницький, Іван Новаківський, Дмитро Головатий, Іван Антушак, Микола Драпала, Богдан Грищишин, Петро Когут і Андрій Джула. Дискутанти заторкнули справу протоколів з нарад Головного Уряду, стипендій, нових кляс забезпечення, Союзівки, Української Будівлі, „Свободи" і відділових квот. В додатку до загальної дискусії головний організатор Степан Гавриш інформував про техніку забезпечення нових членів. Також багато часу присвячено слідуючій 29 Конвенції УНСоюзу, яка відбудеться в Піттсбурзі в травні 1978 року.

В імені Окружного Комітету Округи Янґставн приявних привітав заступник голови Петро Ліщак, який ґратулював головному радному Андрієві Джулі з перевибором на голову Округи, як також бажав ще кращих організаційних успіхів в передконвенційному році.

Переобраний голова подякою за довір'я і закликом до наполегливої праці закінчив наради та запросив усіх на гостину, яку приготовив секретар місцевого Відділу Володимир Рефт.

СССР ВІДКИДАЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

зброї. Невдача місії Сайруса Венса може також бути передвісником, що американсько-советські відносини в загальному погіршаться, хоча Венс на пресовій конференції після припинення переговорів старався доказати, що ситуація не виглядає так зле, як це представляють коментатори. Він „розчарований", що не пощастило дійти до порозуміння під час цих переговорів, але підкреслював, що в травні мають відбутися наступні переговори в справі атомового роззброєння і твердив, що в загальному відносини між СССР і ЗСА „не погіршилися". Венс не думає, що публічні виступи президента Джіммі Картера в обороні людських прав в цілому світі, включно із Советським Союзом, спричинилися до того, що Москва відкинула американські пропозиції щодо атомового роззброєння, але додав, що в цій справі кореспонденти повинні питати у советських ватажків. Він вказував, що питання оборони людських прав виринуло тільки під час першої сесії нарад у понеділок, 28-го березня, а після того ніхто із советського боку його більше не видвигав.

Советське пресове агенство ТАСС рівнож старалося залишити враження, що відносини між СССР і ЗСА „далі будуть добрі". Звітуючи про наради в середу, ТАСС не наголошував факту, що переговори в справі атомового роззброєння провалилися, натомість підкреслював, що обидві сторони обговорювали ряд важливих питань, наприклад, скликання Женевської конференції для полагодження конфлікту на Близькому Сході, демілітаризацію Індійського океану, обмеження продажу різного роду зброї, зокрема атомової, іншим державам, припинення нуклеарних випробувань, зменшення кількости вояків НАТО і Варшавського Пакту в Центральній Европі, як теж продискутовано ситуацію в південній частині Африки. Советське пресове агентство ще раз пригадало, що день раніше, тобто, у вівторок, обидві сторони погодилися створити „ділові групи", які розглядали б згадані справи і які відбували б свої наради у Москві, Вашінгтоні, Женеві чи інших містах, залежно від їхньої спеціялізації.

Із пресового повідомлення ТАСС-у і формальних заяв советських лідерів виходить, що Москва відкинула пропозиції ЗСА щодо стратегічної атомової зброї з чисто мілітарних, а не будь-яких інших міркувань.

ПОМЕР ІНЖ. БОГДАН ФЕДУЩАК

Денвер, Кол. — В середу, 30-го березня ц. р., тут після довшої недуги помер в молодому віці інж. Богдан Федущак, колишній станичний Пласту і відомий активний громадянин. Покійний осиротив дружину Ждану з Яворських, 14-літню доню Наталю і 11-річного сина Марка.

ВЕЛИКОДНІЙ БАЗАР

Ню Йорк. — В п'ятницю, 8-го квітня ц.р. о год. 1-й в Домівці СУА — 108 2-га евеню відбуватиметься Великодній Базар 64-го Відділу СУА. Можна буде набути великоднє печиво, писанки, квіти та інші речі.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Комітет ФКУ у Філядельфії...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

молодий студент Роман Гриців. При аналізі цих статистичних даних доведено, що число філядельфійських жертводавців в минулому році збільшилося лише незначно, натомість попередні жертводавці постійно збільшують свої пожертви новими датками. Таким чином, дальша праця ФКУ у Філядельфії повинна бути скерована на те, щоб заохотити других включитись в акцію будівництва української науки в Гарварді.

Найновіший список пожертв прочитав Максим Тарнавський, в якому находяться нові меценатські пожертви: Петра Ґрамяка, Марти Шиприкевич, д-ра Василя і Роми Саляк та Євдокії Поліщук.

При перегляді кореспонденції, прочитано зворушливого листа до студентів від комітету ФКУ у Клівленді: „...діло ФКУ, дорогі студенти, велике та історичної ваги. Творимо на чужині надійну опору для культури та духового життя нашого народу. Розбудуймо в Америці сильний Гарвардський Центр Українських Студій, коли в Україні Москва перепроваджує насильну русифікацію..." Нав'язуючи до цього листа, комітет продискутував два важливі проєкти. Перший, це як заохотити якнайбільше студентів взяти участь в цьогорічних курсах українознавства при літній школі в Гарварді. Це спеціяльно важлива справа тому, що цього року Головна Екзекутива ФКУ, беручи під увагу бажання студентів, зобов'язалась зібрати гроші для забезпечення оплати українських курсів і тим самим уможливити навчання в Гарварді усім, що туди подадуться. Другий проєкт, це інтенсивне поширення інформацій про УНІГУ та українські студії на Гарвардському університеті серед української громади, спеціяльно серед українців другого та третього покоління. Заплановано виготовити спеціяльний лист до української громади — прохання про потрібну підтримку та про допомогу, щоб здійснити гарвардський проєкт українських студій.

ВЕЛИКДЕНЬ в УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ в ҐЛЕН СПЕЙ, Н. Й.

ПОРЯДОК ВЕЛИКОДНІХ СВЯТКУВАНЬ в Українській Католицькій Церкві СВ. ВОЛОДИМИРА

Дня 3-го квітня 1977 р. — Квітна Неділя
Год. 11-та рано — Служба Божа, мирування та роздача лози.
Дня 8-го квітня 1977 р. — Велика П'ятниця
Год. 7-ма веч. — Виставлення Плащаниці.
Дня 9-го квітня 1977 р. — Велика Субота
Год. 9-та рано — Сповідь
Год. 10-та рано — Служба Божа, а по Службі, свячення пасок в залі під церквою
Дня 10-го квітня 1977 р. — Неділя, Празник Світлого Воскресення ГНІХ
Год. 10-та рано — Містополуношниця — Ресурекція
Год. 10:30 рано — Воскресна Утреня
Год. 11-та рано — Божественна Літургія, а опісля свячення пасок на подвір'ї біля церкви
Год. 2-га по пол. — ГАҐІЛКИ на площі біля церкви виведе місцева Молодь

Запрошується мешканців нашого Села й околиць, їх Родини та їх Гостей взяти численну участь у цих наших Великодніх Святкуваннях.

ЦЕРКОВНИЙ КОМІТЕТ

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ ВІДДІЛ 3-ій в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.
запрошує на
ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ
в суботу, 16 квітня 1977 р., о год. 9-ій веч. в Українській Централі
240 Hope Avenue, Passaic, N.J.
Оркестра „ЧОРНОМОРЦІ" з Канади
Вступ $5.00 — Студенти $3.00.

СТУДЕНТСЬКА ГРОМАДА при ПЕНСИЛЬВАНСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
влаштовує
КОНЦЕРТ
„Відродження музики на Україні в 20-му столітті"
Музична інтерпретація: ВІРКО БАЛЕЙ
піяніст Невадського Університету

Концерт відбудеться **у Філядельфії, Па.**
в неділю, 3-го квітня 1977 р. о год. 3 по пол. в Гюстон Гол
(2-ий поверх) при Спрус Стріт між 34 і 36 вул.

З болем у серці та з глибокою печаллю ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що наспіла сумна вістка з України, де 23-го грудня 1976 р. перестало битися серце Любимого БРАТА, МУЖА і БАТЬКА

ТИМОФІЯ ТРОХИМОВИЧА ГАВРІЛОВА

Народжений у селі Цвітна, Кіровоградська обл. — прожив 70 років. Полковник, інженер-геодезист та гідро-інженер, працівник Гідро-енерго-проєкту (ГІДЕП) в Харкові, що все своє трудолюбиве життя віддав українському народові.

Був одним із творців та провідним інженером будов: Каховського, Кременчуґського та Київського морів.

Прощай на завжди Дорогий Брате Тіма — нехай рідна українська земля буде Тобі легкою хоч по смерті.

З тяжкими думами схиляємо голови у смутку:

Дружина з дітьми та брати і сестри в Україні
Брат ПЕТРО з дружиною ВІРОЮ, Гартфорд, Конн.
Кузин МИКОЛА з мамою ЛУКІЄЮ та родина КОВАЛЕНКА ІВАНА ГРИГОРОВИЧА, Міннеаполіс, Мінн.

Дня 1-го березня 1977 р. з волі Всевишнього, відійшов від нас у Вічність, наш Незабутній СИН, БРАТ і ВУЙКО

бл. п. Ігор Кефор

Щоб утривалити пам'ять Покійного, замість квітів на Його могилу, Родина, Друзі, Знайомі і Односельчани, зложили пожертви, які родичі Покійного передали для Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету.

ЖЕРТВОДАВЦІ:

Марія і Іван Кефор, родичі	$250.00
Олімпія і Володимир Роговський, сестра і шваґер	250.00
П-во Володимира і Стефан Сливоцькі	50.00
П-во Александра і Лев Кусяки	20.00
П-во Осипа і Зенон Черник	20.00
П-во Надія і Карпо Кефор	20.00
П-во Дозя і Ярослав Кушлаба	20.00
П-во Лідія і Володимир Роговський	10.00
П-во Марта і Роман Данилюк	10.00
П-во Наталія і Василь Дума	10.00
П-во Евгенія і Евген Івашків	10.00
П-во Дарія і Едвард Камінські	10.00
П-во Анна і Евген Клюба	10.00
П-во Леся і Микола Крумшин	10.00
П-ні Анна Корчинська	10.00
П-во Ірена і Ярослав Куровицькі	10.00
П-во Христина і Юрій Кушнір	10.00
П-во Софія і Ігор Рясовський	10.00
П-во Марія і Тарас Соробей	10.00
П-во Надя і Юрій Штогрин	10.00
П-во Марія і Ярослав Томоруґ	10.00
П-во Наталія і Маркіян Титла	10.00
П-во Лідія і Андрій Закревський	10.00
П-во Іванка і Василь Шиманський	10.00
Разом	$800.00

ГОЛОВНА УПРАВА УКРАЇНЦІВ РЕВОЛ.—ДЕМОКРАТ. ПЕРЕКОНАНЬ в ЗСА
з глибоким жалем сповіщає,
що 19-го березня 1977 року, несподівано,померла в дорозі з Торонто до Клівленду Дружина всіма шанованого
ГРИГОРІЯ ТРОХИМОВИЧА КИТАСТОГО —

ОЛЬГА (дів. пріз. ПАВЛИШИНА)
у віці 49 років.
ПОХОРОН відбувся в Клівленді 22-го березня ц. р.

Висловлюємо глибоке співчуття маестро Григорію Т. Китастому. Нехай розрядкою в його горі буде свідомість, що разом із ним сумують численні його друзі і прихильники.
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. проф. Ярослава Паладія
жертвували на „Фонд ім. д-ра В. Залозецького":
Н. Г. — 20 дол.; Ярослава Яросевич, о. Іван Ткачук, і Юрій Чорний — по 10 дол., Василь Мизак — 5 дол. Разом 55 дол.

ПОДЯКА

Складаємо щиру подяку всім тим Друзям і Знайомим, що так численно прибули звідусіль та віддали останню шану нашому ТАТОВІ

бл. п. ОЛЕКСІ Д. МЕЛЬНИЧЕНКОВІ

Дякуємо Всім за надіслані співчуття, за квіти, за щедрі пожертви на нев'янучий вінок та за допомогу при улаштуванні поминальної трапези у Маямі та у Джермантавні.

Дякуємо о. М. Михайлюкові за всі молитви і похоронні відправи.

Дякуємо Усім за теплі прощальні слова, якими Ви згадали Тата під час поминального обіду, як у Маямі, так і у Джермантавні.

Дякуємо сердечно о. Протопрес. Ф. Лаврикові та Пані-Матці, що здалека приїхали і уможливили належно завершити похоронний обряд.

Сердечне Вам усім спасибі!

Дружина ОЛЬГА
Син ВОЛОДИМИР та
доньки ГАННА і ЛАРИСА

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, відійшов у Вічність дня 14-го березня і похваний 17-го березня 1977 року

наш Найдорожчий СИН, БРАТ і СТРИЙКО

бл. п. ГРИГОРІЙ ЛИТВИН

Цією дорогою складаємо найсердечнішу подяку Всеч. о. Михайлові Кучмякові, ЧНІ, парохові церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., Духовенству, Парафіянам та Церковному Хорові під дир. Михайла Добоша за відправлення Парастасу і похоронів.

Дякуємо Українському Громадянству Нюарку й околиці та Членам і Представникам Організацій за численну участь в похороні та відпровадженні Покійного на місце Вічного Спочинку.

Мама — АННА ЛИТВИН
Брати — МИХАЙЛО і ТЕОДОР
Братанки — МИХАЙЛО В., ТЕОДОР М. і СТЕФАН П.

Наукове Товариство ім. Шевченка в ЗСА

ДЕСЯТІ ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
відбудуться
в суботу, 16 квітня 1977, о год. 10 ранку в залі Українського Інституту Америки
2 Схід 79-та вул. в Ню Йорку.

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії Зборів.
3. Вибір Комісій: а) Мандатної, б) Номінаційної, в) Резолюційної.
4. Прийняття протоколу попередніх Загальних Зборів.
5. Звіти членів Управи.
6. Звіт Контрольної Комісії.
7. Запити і дискусія над звітами.
8. Ухвалення абсолюторії.
9. Вибір органів Товариства.
10. Справа купна дому НТШ.
11. Плян праці і ухвалення рамкового бюджету на трирічну каденцію.
12. Прийняття резолюцій.
13. Закриття Зборів.

Якщо в означеній годині початку Зборів не явиться приписана статутом кількість членів, Збори пічнуться годину пізніше, без огляду на число присутніх.

УПРАВА НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА в ЗСА

Metropolitan Oval, 60th St. & 60th Court, Maspeth, Brooklyn, N.Y.

Неділя, 3-го квітня 1977 р. **Початок год. 1-ша по пол.**

МИСТЕЦЬКІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ

УСК НЮ ЙОРК — GJOA S.C.

• УСК Ню Йорк провадить безконкуренційно табелю G.A.F.A. II Division-South і являється серйозним кандидатом на поворотний вхід до Major Division. Минулої неділі УСК виграв 1:0 проти S.F. Passaic; в той час найближчий конкурент Istria S.C. програв 2:3 до Lithuanian A.C. На 10 дружин УСК провадить табелю: гор - 10, виграних — 5, програних —0(!), нерішених — 5, відношення воріт —18:5(!), відношення точок — 15:5. УСК рівнож вже знаходиться у півфіналі Dr. Manning Cup після перемоги 4:2 над Surinam S.C. 20-го березня 1977.

СКЛАД ПЕРШОЇ ДРУЖИНИ УСК НЮ ЙОРК: В. Невмержицький (В. Гладкий, А. Донченко) — М. Чарний, М. Микуляк, М. Чарний, Б. Микуляк — С. Коваленко, Ґ. і П. Беррісфорд, І. Паньків — А. Ситник, Вас. Каздоба, М. Скірка, Б. Дзедзіць, В. Зінькевич, Р. Грушко, І. Гладкий. Тренер: Ігор Чупенко.

Передзмагання резерв год. 11:15 A.M.: УСК Рез. — Gjoa S.C. Рез.

Год. 4-та по пол. — ЗМАГАННЯ ЗА CHALLENGE CUP: Inter Giuliana — vs — Greek-Hellenic S.C.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Дорогого і Незабутнього МУЖА, БРАТА, ВУЙКА і ШВАҐРА
АРТИСТА-МАЛЯРА

бл. п.
маестра МИХАЙЛА МИРОША

буде відправлена
ПАНАХИДА
в неділю, 3-го квітня 1977 р., в церкві св. Володимира
160 West 82nd Street, New York, N.Y.

Дружина — АННА з родиною

Кастро сердиться на „імперіялістів"

Люанда, Анголя. — Ройтер інформує, що комуністичний диктатор Куби, Фідель Кастро, який тепер перебуває з офіційною візитою в Анголі, заявив в неділю, 27-го березня ц. р., що число військових кубинських частин в Анголі є справою договору між двома урядами, і ця справа нікого більше не повинна обходити. „Імперіялісти, — заявив Кастро, — домагаються, щоб Куба відтягнула свої військові допомогові частини з Анголі, бо якщо цього не станеться, вони продовжуватимуть вести ворожу бльокаду проти Куби". При тому він додав: „Хай вони роблять і говорять, що хочуть, ми не будемо переговорювати в тій справі з імперіялістами. Вони не мають права наказувати, як обидва братні народи — Куба і Анголя, мають з собою співпрацювати", — заявив у сердитому тоні Фідель Кастро.

У Клівленді не забули спом'янути

За прикладом минулих літ, у січні ц. р. з рамени УЗО, Відділу УККА, на терені Великого Клівленду, для переведення Шевченківського Свята зорганізовано діловий комітет у складі: проф. Василь Іванчук — голова, Ірина Мудрак — секретар, д-р Ярополк Ласовський — мистецький керівник та члени — Ярослава Барнич, Катерина Вільшанська, Анна Завадівська, маестро Григорій Китастий, інж. Петро Махлай, Сузана Телішевська та Леся Тоточенко.

Після переговорів, нарад і засідань, Комітет вирішив цьогорічне свято в честь нашого пророка і генія Тараса Шевченка перевести виключно силами шкільних дітей, студенства, членами молодечих організацій і молоді взагалі.

І так у неділю, 13-го березня ц. р., після Служби Божої у православних церквах, урочисто відправлено панахиду за спокій душі спочилого раба Божого Тараса, а пізніше, в той же день, в приміщенні великої залі парафії св. Йосафата в Пармі о 4-ій год. по полудні в приявності понад п'ятсот людей, відбулося саме Свято з обширною програмою: коротке слово-відкриття — голова комітету проф. В. Іванчук. „Заповіт", "Думи мої", „Садок вишневий...", „Реве та стогне Дніпр широкий" — за словами Т. Шевченка, досить гарно виконав дитячий хор (понад 100) Української Католицької Школи св. Йосафата під диригентурою Ярополка Ласовського, при вдалому акомпаньяменті студ. Ірини Завадівської, з участю виступу учнів 3-ої і 4-ої кляси. Святочне слово-доповідь виголосив молодий, багатонадійний студент — Юрій Дейчаківський.

Ця доповідь вула дуже добре опрацьована, високопатріотична й оригінальна не тільки тому, що доповідач вніс до неї цілком нові елементи (нав'язуючи ідеї до сучасного руху дисидентів та взагалі до сучасних борців за людські права), але й тим, що будучи разом з мамою в Україні кілька літ тому і відвідуючи Київ, Канів, Львів та інші міста України, він сам на власні очі бачив деякі незаперечні факти з теперішньої дійсности і це все вдало вмістив у своїй доповіді.

Поему „Кавказ" гарно продеклямували учениці парафіяльної школи св. Володимира — Анна Воронич та Наталка Чернів. „Садок вишневий..." — смичковий дует (як на їх вік) гарно виконали 7-річний Олег Махлай (скипка) та 8-річна Дарка Ласовська віольончеля). З доброю дискцією деклямацію „Тарасова могила" Б. Лепкого виконала маленька Дарка Ковч — учениця 4-ої кл. Школи Українознавства Т-ва „Рідна Школа". Дівочий ансамбль ОДУМ-у „Червона Калина" в гарних народних строях дуже гарно проспівали „По діброві вітер віє" Т. Шевченка під акомпаньямент двох бандур (Гриць Середа та Леся Тоточенко) та пісні: „Тихо над річкою" слова С. Черкасенка, муз. П. Батюка, „Лебеді материнства" слова В. Симоненка, муз. П. Майбороди під акомпаньямент Евгена Кілярського. „На вічну пам'ять Котляревському" знаменито продеклямував уже згаданий Олег Махлай — учень парафіяльної школи св. Володимира.

Після перерви Ірина Мудрак відчитала спеціяльну проклямацію Р. Перка — посадника Клівленду, видану з нагоди Шевченківського Свята.

Інсценізацію „Калина" пера Ярослави Барнич гарно виконали Петро Ковч, Леся Дармохвал та інші учні Школи Українознавства „Рідна Школа" при музичному супроводі бандури Миколи Дейчаківського — наймолодшого члена славної Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка в Детройті. Студентки Українського Музичного Інституту Ірина Фаріон (скрипка) та Рома Фаріон (фортепіяно) дуже добре виконали муз. твір М. Лисенка „Елегія на смерть Т. Шевченка". Мистецьке читання поеми „Посланіє" на тлі висвітлених прозірок із життя Т. Шевченка виконала Леся Кунька — член ТУСМ-у.

Молоді бандуристи під проводом маестра Григорія Китастого в чудових українських одностроях, під чарівні звуки бандур., останньою точкою програми віддали пошану Великому Тарасові в'язанкою українських пісень. На їх почин всі приявні на залі закінчили свято відспіванням українського національного гимну.

Так пройшло цьогорічне Шевченківське свято у Клівленді-Парма, Огайо, в якому взяли участь біля двохсот дітей та молоді. Багато напрацювалися учасники та їхні батьки, УЗО та їх голова Б. Футей, але мабуть найбільший тягар праці впав на Діловий комітет і його голову проф. В. Іванчука, який, на нашу думку, добре справився із своїм завданням. Цей комітет, не шкодуючи часу і сил, старався якнайбільше притягти до участи у святі дітей і молодь, щоб спільними силами якнайкраще вшанувати Великого Сина України та хоч і на чужій землі гідно спом'янути, згідно Заповіту — „Незлим, тихим словом"..

О. Капустянський

Перед З'їздом Станіславців

„Ти піднімав
похилену калину,
Вплітав Вітчизні
славу до вінка.
Ти жив, живеш і
будеш жить для чину
Для заповіту
„Не пора" Франка".

(З вірша Б. Бори „Станиславів" в Альманаху Станиславівської Землі")

Так поет у чотирьох стрічках вірша схопив історію рідного міста, дармащо воно на протязі трьох трьох сторіч носило чужу нам назву, проте воно з 1962 року називається містом найвизначнішого сина Галицької Волости українських земель — Івана Франка.

На жаль, досі не сповнився заповіт Великого Каменяря і зі зміною назви не змінилось підневільне становище рідного нам за попередньої окупації може найбільш українського міста західньо-українських земель. Бо хоча наше рідне місто тепер — Івано-Франківське, символом його теперішнього підневільного становища в УССР є іванофранківець Валентин Мороз, який карається у московських тюрмах і концтаборах.

Для наближення здійснення заповіту автора „Мойсея", саме в 60-ліття його смерти, причинились земляки Станиславщини своїм історичним виданням „Альманаху Станиславівської Землі".

Ця велика 959-сторінкова книга вийшла друком в минулому році і серед досі виданих реґіональних збірників земель Галичини своїм розміром, багатством статтей та ілюстрацій займає одно з передових місць.

Ця документальна книга є вислідом праці „Центрального Комітету Станиславівщини" та збірних зусиль і жертвенности станиславівців на поселеннях усіх континентів світу на протязі 15 років.

Ініціятором книги і першим головою, а далі почесним членом Центрального Комітету був сл. п. ред. Іван Ставничий, а крім нього, найбільші заслуги для цього видання поклали св. п. дир. Осип Левицький, о. Володимир Клодницький, ред. Осип Гайський, дир. Михайло Демянчук, д-р Микола Климишин, св. п. проф. д-р Сава Никифоряк, п-і Дарія Скочдополь-Бойчук, мгр Володимир Макар, проф. Микола Остап'як і померлий в минулому місяці ц. р. проф. Володимир Феданків, очевидно враз із кожночасними головами і членами Центрального Комітету та місцевих комітетів у наступних осередках нашого поселення: Клівленд, Торонто, Чікаго, Детройт, Монтреаль, Нюарк, Філядельфія, Ню Йорк, Вінніпеґ і Мюнхен. Найважливіший матеріял до друку впорядкував і зредаґував св. п. ред. Богдан Кравців. Книга вийшла як 28-ий том Українського Архіву НТШ з друкарні д-ра Степана Белея у Мюнхені.

У книзі поміщено 175 оригінальних статтей 145-ох авторів і 420 знімків. Зібраних вартісних матеріялів до друку залишилось ще бодай на один том такого ж розміру.

Книгу роздається безплатно тим землякам, які пожертвували на її видання принаймі 25 долярів, а всім іншим продається в ціні 35 долярів.

Для виконання цього великого завдання земляки Станиславівщини відбули два свої З'їзди, а саме, в Клівленді з 260 учасниками в 1965-му році і на Союзівці з 320 учасниками в 1968 році, в додатку до багатьох сходин кожноразових управ Центрального Комітету та зустрічей і нарад з місцевими комітетами.

Теперішній Центральний Комітет під головуванням ред. Богдана Катамая проголосив на сторінках цієї газети черговий Третій З'їзд Станіславівців знову на Союзівці в днях 7-8 травня ц. р.

Реєстрація учасників розпічнеться в суботу вранці, перед і по полудні відбудуться важливі ділові наради, на яких учасники прослухають докладний звіт управи Центрального Комітету, зокрема з рахунків за видання „Альманаху" та вирішать дальше існування Центрального Комітету із евентуальним вибором нової Управи. Вечір того дня зарезервований на товариську зустріч на бенкеті і забаві враз із мистецькою програмою, що в ній дали свою згоду виступити оперова співачка Христина Липецька, піяністка Таїсса Голіната-Богданська та рецитатори Ірина Барнич-Дубас і адвокат Аскольд Лозинський. Неділя буде призначена на спільну Богослужбу, знімки та обід і на закінчення З'їзду.

Управа Центрального Комітету заохочує якнайскорше замовляти кімнати на Союзівці, бо сподівається, що дорогі земляки своєю участю перевищать два попередні з'їзди та що не буде станиславівця, який повертав би додому без настільної книги — „Альманаху Станіславівської Землі".

Управа Центрального Комітету і Дирекція Союзівки ручать, що в дружній зустрічі старші земляки (-чки) відмолодяться, а молоде покоління станиславівців понюхає того чарівного євшан зілля із „клаптика України", яке зміцнить тугу і любов до нашої вужчої батьківщини Станиславівщини, але до всієї нашої великої Батьківщини — України. Бо вже сама тільки Станиславівщина має чим похвалитися перед собою і перед світом: вона видала українській нації Івана Франка і... Валентина Мороза!

Може декому важко буде поконати трудноші приїзду на З'їзд, може вже ноги підтопталось по великій мандрівці світами, але хто ще хоча трохи живий, приїжджайте всі, щоби ще цей раз пережити в широкому колі земляків усі радощі і...смутки — так, як це було на попередніх з'їздах і як це було вдома...

А до того часу із Великоднем будьте здорові і до милого побачення із Вами, Дорогі Земляки!

Д-р Михайло Логаза

ПРО НОВІ ВИДАННЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

смерти видав його ж син Д. Яценко, який подбав і про гарну обкладинку та про відповідні до тексту малюнки.

Автор був з крови і кости мисливцем, і всі його шість оповідань — це, такі рідкі в нашій літературі твори. Г.М.Яценко мав хист цікаво писати не тільки про мисливські пригоди. „Читаючи ці оповідання, пише В.Давиденко, „читач ніби вдихає передсвітанкові пахощі лісу, болотяного латаття, запах соснової живиці; дивиться на захід сонця і чує над головою перелетні птахи крил важких крижнів під час вечірнього перелету, блискавичний лет бекасів..."

Автор із гумором оповідає, як він ходив „на зайців по-совєтському". В оповіданні „Руїна" читач довідується від цього аматора-мисливця, який за фахом був професором української мови, що діялось в українському селі під час голоду в 1933 році, який Москва влаштувала була на те, щоб голодом знищити оборонну силу українського народу.

Цікаві й легкі до читання оповідання цього автора, який не бачив їх надрукованими...

Зустріч з пластунами в Джерзі Сити

Джерзі Сити (Л.Б.). — В суботу вечором, 26-го березня, ц.р., відбулася тут друга „Зустріч з пластунами" на терені місцевої Пластової Станиці під проводом Осередку Праці УСП в ДЖЕРЗІ Сити. Ціллю вечора було краще познайомити батьків та молодь місцевої громади з діяльністю Пласту, зокрема в Пластовій Станиці в Джерзі Сити.

Вечір відкрила ст.пл. Аніта Роїк, осередкова, коротким словом і привітом. Відтак ст.пл. Любомир Білик, станичний, висвітлював прозірки з минулих і сучасних подій в житті станиці: прогулянок, імпрез, пластових та спортових змагань. Повна заля батьків та зацікавлених ствердила, що було цікаво бачити прогрес малої станиці. Ст.пл.Іця Цьолко, кошова, зі своїм гуртком юначок „Іскри" представили показові пластові сходини, на яких зокрема зложили складанку опрацьованих гуртком пластових символів.

Ст. пл. Валерій Романів висвітлив фільми з прогулянок та змагань станиці. Гурток юнаків „Лиси" зі своїм впорядником ст. пл.Юрком Біликом представив веселу точку „Неможлива Місія", базовану на колишній телевізійній програмі під подібною назвою. Точка показала складники праці гуртка та користі з приналежности до молодечої організації.

Після короткої перерви, на якій була приготована Гуртком Пластприяту в Джерзі Сити під проводом голови пані Стефанії Штоміль перекуска, відбулася весела пластова ватра, в якій брали участь всі приявні. Ватрою провадила ст.пл. Люба Білик і в ній виступали: новацтво та відважні молодята в інсценізації „Чорні Барани" під проводом сестричок ст.пл. Мотрі Кравченюк і ст.пл. Наталки Штомпіль, гурток юнаків „Соколи" з точкою „Пригода з милом" (братчика Філька Старуха) та гурток „Іскра" з точками „Чи вже час" і „Бом боса".

Ватра закінчилася традиційною новацькою „подякою" і відтак всі приявні на залі створили велике коло та відспівали традиційне „Ніч вже йде". Громада своєю чисельною приявністю доказала своє зацікавлення і дала свою підтримку праці Пластової Станиці в Джерзі Сити. Участь голови місцевого Відділу УККА, д-ра Євгена Котика та новообраної голови Осередку СУМА Нусі Вох принесли організаторам зустрічі та виконавцям програми зокрема велику приємність.

ТАРЗАН, Ч. 7730. Погрози!

Ха-ха-ха!... Чи чули ви?!...Вони твердять, що ми оточені!...

Ми постріляємо вас неначе птахів на сідалі! Птиці-хижаки також є птахами, Ель Шімале, але вони живляться падлом.. А ви незабаром будете падлом!